

Szerkesztőség, kiadóhivatal
és nyomda: Bul. Reg. Ferdi-
nand (József tőrcsög-út) 4.
Telefon: 151. Szigonycim:
Közlöny, Arad. :: Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdona,
Megjelenik naponta reggel,
kiadása és rotációs nyomása

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente
1080, félévre 540, negyed-
évre 270, havonta 60 Lej.
Külföldre havonta 50 Lej.
több. :: Egyes szám 5 Lej.
Vasárnap 6 Lej. :: (Bucu-
restiben 50 bani felár.)
Hirdetések tarifa szerint. ::

XLV. évfolyam, 93. szám. * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Péntek, 1930. április hó 25

Ujabb terhek.

A hivatalos jelentések Arad polgárságát azzal a hírrel örvendeztetik meg, hogy a város interimár-bizottsága a husvéti ünnepeket a költségvetés összeállítására fogja felhasználni és az adó 25—30 millióskával fogja az előző évtől túlhaladni, mert csak magának a mérnöki hivatalnak 60 milliónyi szükséglete van. Hogy a szükséglet megvan, az nem képez kétséget, hiszen annyi a teendő, hogy minden részort bátran a dupláját is követelhetné a kimutatott összegnek. Tudjuk, hogy a periferiák uccáit sártenger borítja, látjuk a meglévő, de rossz járdákat, szükség volna a vízvezeték és csatornázás kiterjesztésére. Valószínűleg a megindított városszépítési program is kíván még több tennivalót, de elengedhetetlennek mutatkozik egy pár kisegítő végrehajtónak és dobosnak az alkalmaztatása is, mert máskülönben az sem képez kétséget, hogy a követelt többletet behajtani lehetetlen lesz.

Az a kérdés, előbb nyert-e megállapítást a bevételi számszlop, vagy a többletkiadásos tételek szerint fog a bevétel irányítást kapni. Hiszen köztudomású, hogy a város polgárságánál van a teherbírási csúcspontján, mind több a bukott kereskedők lezárt üzleti redőnye és a bérlőt nem találó üzlethelyiség. Számszámra nő a beszüntetett és elárvorezett ipari fizem. Minden vállalat leépít és beláthatatlan a sora a végpusztulással küzdő vállalkozók, kereskedők és iparosoknak. Hát alkalmas időpont ez az ilyen nagy kiadásokra? Amikor egyenként a legszükségesebbre vagyunk kénytelenek igényeinket leszállítani, együttesen — a város — megeredhetünk-e magunknak luxuskiadásokat, pl. milliókat elnyelő strandfürdő létesítését?

Ha hasznos, önmagunkat kifizető befektetésekről van szó, ám akkor tessék megcsinálni — de ne közadókából beszédelt pénzekből. Általán minden évben hallani, hogy Arad külföldi kölcsönt akar felvenni, hogy különböző külföldi tőkecsoportok százmilliókat ajánlanak fel az erdélyi városoknak, sőt Arad már kimutatást is terjesztett fel a miniszteriumhoz, beszámolván, milyen befektetéseket óhajt eszközölni a kölcsöntől. Eddig azonban még nem került sor arra, hogy a kölcsön-álmok meg is valósuljanak. Pedig ez az egyetlen módja a nagyobb beruházásoknak. Városfejlesztési terveket nem lehet a költségvetés terhére realizálni, hanem ezeknek keresztülvitelére feltétlenül kölcsönt kell felvenni. Ha a mai viszonyok olyanok, hogy Arad nem kaphat kölcsönt, úgy a városnak nem marad más hátra, mint kedvezőbb időt bevárni a kétségtelenül szép tervek megvalósítására.

Ma a hivatásának magaslatán álló városvezetésnek csak egy kötelessége van: a polgárságot átsegíteni a krízisen. Ha vannak felesleges produktáló üzemei, ha a megnagyobbított közigazgatási terület következtében az adminisztratív kiadásokat felülmúló többletvételei, úgy azok a közterhek csökkentésére fordítandók. Elég ideig élőködtek a közterhek a közterhek rovására.

Végül pedig még egy fontos dolog: május 6-án ül össze a polgárság által választott városi tanács. Bizonyára hevesebb és jogszerűbb, ha ez az önkormányzat szerv dönt arról, hogy mennyi terhet bír el a polgárság ebben a gondterhelten süttő időkben?

(M.)

Május 6-ikára összehívták az aradi tanács alakuló gyűlését

Lutai dr. állítólag hajlandó vállalni a polgármesterjelöltséget. — A személyi kérdéseket Marsieu dr. prefektus fogja tisztázni, akit holnapra várnak haza. — A Magyar Párt egyelőre várakozó álláspontot foglal el.

(Arad, április 24.) Ma délelőtt megérkezett az aradi városházára a temesvári kormányzóság rendelete, amellyel május 6-ikára hívja össze alakuló ülésre az aradi városi tanácsot. A rendelet közli a revíziós-bizottság döntését, amelyben megállapítja, hogy az érdekeltek visszavonták a március 14-iki tanácsválasztás ellen beadott felebbezéseket, másrészt pedig hivatalból foglalkozva a választás folyamán benyújtott contestációkkal, megállapította, hogy a választás teljes rendben folyt le. Ezért jogerősnek deklarálja az aradi tanácsválasztást és megerősíti az aradi törvényszék által megválasztottnak deklarált tanácsot. Az összehívó rendeletet Bocu Sever kormányzó és Boneu Vazul főreferens írták alá.

A temesvári kormányzóság rendeletének megérkezése után Lutai Cornel dr. interimár-bizottsági elnök, Pociolanu János közigazgatási szolgálati főnöknek utasítást adott az alakuló ülés összehívására és az erre vonatkozó meghívók kibocsátására. Már holnap délelőtt megtörténik a meghívók szétküldése.

Nagy érdeklődéssel várják az alakuló üléssel kapcsolatosan Marsieu Justin dr. megyei prefektusnak holnapra avizált hazaérkezését. A prefektus fogja ugyanis lefolytatni a polgármester, az alpolgármester, a permanens bizottság és az egyéb fontos bizottságok megválasztására vonatkozó tárgyalásokat. Ma még az a helyzet, hogy teljesen bizonytalan, ki lesz Aradváros jövődőlő polgármestere. Amikor erre vonatkozólag kérdést intéztünk Lutai Cornel dr.-hoz, a kormánypárt jelöltjéhez, az interimár-bizottság elnöke kijelentette: — Még ma sem nyilatkozhatom ebben a kérdésben. Várják be Marsieu dr. prefektus

hazaérkezését, mert ezeket a kérdéseket mind a prefektus fogja tisztázni.

Lutai dr.-hoz közelálló körökből az a hír szivárgott ki, hogy az interimár-bizottság elnöke vállalja a polgármester-jelöltséget. Majd május 7-én szabadságra megy, míg polgármesteri működését meg nem kezdheti.

Különösen a magyar tanácstagok várják érdeklődéssel a legközelebbi napok eseményeit. Mert a prefektus hazaérkezése után dől el a magyar alpolgármesteri állás kérdése, valamint több más, a magyarságot érdeklő probléma. Beszélgetést folytattunk ebben a kérdésben a Magyar Párt egyik vezető egyéniségeivel, akinél a párt állásfoglalása iránt érdeklődtünk:

— A Magyar Párt egyelőre még nem foglalkozott a városi tanács alakuló ülésének kérdésével — hangzott a válasz — egyelőre még várakozó álláspontot foglalunk el. Azt várjuk ugyanis, hogy a többségi tanácstagok részéről tárgyalásra szólítsák fel a magyarság képviselőit. Ez bizonyosan be is fog következni. Be kell látni az illetékeseknek, hogy az aradi városi tanácsban együttműködésre vagyunk utalva és a választásokat megelőző tárgyalásoktól függ minden további állásfoglalás. A szoros együttműködés érdekében reméljük, hogy többségi oldalról nem fogják elgáncsolni a magyarság ama jogos kívánásának teljesülését, amely magyar alpolgármestert óhajt juttatni a város vezetésébe. Ugyancsak fontos, hogy a magyarság megfelelő képviseletet nyerjen a különböző bizottságokban is. Mindenesetre aziránt is szeretnénk felvilágosítást kapni, ki a román blokk polgármester-jelöltje, mert nem lehet közönyös előttünk, ki fogja őt éven át vezetni ezt a várost.

Igy tehát minden a legközelebbi napokban dől el. Az interimár-bizottság — információk szerint — a tanács megalakulása előtt még egy ülést tart, amelyen valószínűleg a város 1930. évi költségvetését tárgyalja le. Az ülés időpontja még bizonytalan.

A liberálisok visszatérnek a parlamentbe.

A májusi kongresszusra a liberális párt 30.000 parasztot akar felvonultatni Bucurestibe. — A Chemarea ellenkongresszusokat rendez az országban.

Bucurestiből jelentik: Egyes fővárosi lapok értesülése szerint liberális pártvezérek egészen komolyan foglalkoznak azzal, hogy visszatérnek a parlamentbe. Joggal tarthatnak ugyanis attól, hogy a kormány megsemmisíti mandátumaikat és épen ezért a pártvezérek egy része célravezetőnek tartja, hogy ismét elfoglalják helyeiket a parlamentben és a szöszékről is harcoljanak a kormány ellen.

Főleg Duca képviseli a visszatérés álláspontját, míg Bratianu Vintila ellene van. Hír szerint ezuttal Duca fog győzedelmeskedni. Végleges állásfoglalást a májusi pártkongresszuson határoznak el.

A kongresszusra egyébként a vezetés 30.000 parasztot akar felvonultatni az ország minden részéből.

A nagygyűlésen a párt gazdaságpolitikai programját is meg akarják vitatni és azon hír szerint lényeges módosítást fognak eszközölni.

Kolozsvárról jelentik: A Chemarea vezérő-bizottsága dr. Tlea képviselő elnöklése alatt értekezletet tartott, amelyen elhatározták, hogy a liberális kongresszus alkalmával minden megyében népgyűléseket tartanak és ezeken a tisztviselői vagyon revíziójának követelésével foglalkoznak majd. Egyébként kiáltványt intéznek a néphez, amelyben felvilágosítják őket a liberálisok aknamunkájáról. Beigérik, hogy

a voinikok készenlétben állanak esetleges liberális törekvések idejében való meghívására.

Ellenzelölt nélkül áll Temesvár kormánypárti képviselője.

A három ellenzéki jelöltséget a törvényszék főnöke alaki okok miatt visszautasította. Egyhangúlag képviselővé választják dr. Petrovics Jánost, Bocu Sever atódját.

Temesvárról jelentik: Ismeretes, hogy Bocu Sever kormányzó kinevezése folyton lemondott képviselői mandátumáról és május 4-ikére tüztek ki új választást. A jelölési határidő tegnap délután 6 órakor járt le, amikor is négy jelölés futott be a törvényszék főnökhöz. Mégpedig a nemzeti párttól dr. Petrovics János nyug. tankertületi főigazgatót, a szocialdemokraták Gabriel Józsefet, a független svábok Hügl Antal per-fámosi földművest, az egységesek Müller Kálmánt jelölték. A törvényszék főnöke azonban csak Petrovics tankerületi főigaz-

gató jelölését fogadta el és a másik, három alaki hibák miatt visszautasította.

Az indokolásban az elnök azt hozta fel, hogy a pártok választási jelei nem jelentek meg a hivatalos lapban, de ha még is jelentek, a központi revíziós bizottság erről szóló tanúsítványát nem csatolták. Tekintettel arra, hogy az ellenzéki jelölések az utolsó percben történtek, a központi igazolást már nem tudták beszerezni és így május 4-én a szavazó-bizottság központi elnöke ellenzélölt nélkül Petrovics Jánost fogja Temes-Torontál megye új képviselőjévé deklarálni.

Megkezdődött a Macsek-per fő tárgyalása.

Exkülgyminiszter az elnöki székben, volt külgyminiszter a védői pulpituson. — Az első nap a vádirat felolvasásával telt el. — Incidens egy rendőrspicli miatt.

Belgrádból jelentik: Ma reggel kezdődött meg a legfelsőbb államvédelmi törvényszék előtt a Macsek-per fő tárgyalása. A Macsek-per első szenzációja az, hogy Drijevics védő internálása után Trumbics volt külgyminiszter jelentkezett, hogy ellátja Macsek védelmét. Trumbics napok óta Belgrádban tartózkodik és érintkezést keresett Kosztics Milan ügyvéddel, volt igazságügyminiszteri osztályfőnökkel, aki szintén egyik védője Macseknek. A per másik szenzációja az, hogy az államvédelmi törvényszék elnökének Subotic Dusan volt külgyminiszter szerepel, aki Macseknek engesztelhetetlen ellensége. A tárgyalás a vádirat felolvasásával kezdődött.

Macsek és vádlottársai fekete zakóban, husz védőügyvéd társaságában foglalnak helyet a számukra fenntartott emelvényen. A közönség körében néhány magasrangú bíró, ügyvéd és az egyes miniszteriumok megbízottai szerepelnek. Három francia, egy olasz és egy magyar hírlapíró van jelen. A balkáni újságíróknak nem adtak helyet. Az elnök 8 óra 10 perckor vonul be 4 szavazóbírájával és a közvádó helyén Uzovics ül. A vádirat felolvasását a vádlottak nagyrésze érdeklődéssel hallgatja, mert azt előzetesen nem közölték

velük. A rendőrség a palota előtt tolongó tömeget kordonnal tartja vissza. Ugyanott tárgyalják a per, alig Radics gyilkosa. Punisa Racsics felelt a gyilkosságért. Ellenőrizhetetlen hírek szerint a törvényszék felsőbb utasításra enyhé ítéletet fog hozni és a büntetést a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek veszi.

Már az első tárgyalási napon több összejövetel volt az elnök és a védők között, mert a védők legnagyobb része a vádlottakkal ellentétes pártállású és a jelentkező horvát védőket mind internálták. A Macsek-per mai tárgyalásán a szünet után

a rendőrség ismert spiclije, Grauer Róbert lépett be, akinek kivezetését a vádlottak kórusban kérték.

Glazembernek s besugónak nevezték Grauert, de az elnök a belépőt nem vezettette ki.

Belgrád. A Macsek-per délutáni tárgyalásán Trumbics védő kérte a tárgyalás elhalasztását, mert a védők még nem beszélhettek védeceikkel, ami teljesen törvényellenes. Valamennyi védő csatlakozott az indítványhoz, a melyet azonban az ügyész ellenzett. Subotic elnök bejelentette, hogy a kérelem felett hétéfn határoz a törvényszék és az eredményt kedden közli. Ezzel a tárgyalást holnapra halasztották.

téselt. Közben többször járt Amerikában és onnan is nősült. Hírek szerint *Marconinak*, a híres feltalálónak volt menyasszonyát vette feleségül, akitől két leánygyermek született. Aradon jelenleg is élnek rokonai. Így unokahuga: Lévai Adolné, a Lévai és Szigeti cipőkereskedő cég birtokosa, aki elmondotta, hogy rendkívül ügyes ember volt már az aradi életben is Boros Jenő, akiről tudták, hogy rendkívül karrier vár rá. Amikor még a szülői életben akkor Boros Jenő többször megfordult Aradon, de az utóbbi időben már régen nem volt itthon, sőt még a levelezési viszony is megszakadt közöttük.

Kinos botrány a bihari tanács alakuló gyűlésén.

Vita a magyar nyelv használata körül. — „Roxin elnök panamista, aki ötmilliót sikkasztott” — kiáltozta Viciu szenátor a nyílt ülésen.

Oradeáról jelentik tudósítók: Csütörtök délelőtt tartotta alakuló gyűlést Bihar megye állandó tanácsa. A tanács elnökévé Roxin Teodor dr. ügyvédet jelölték, akit egyhangúlag meg is választott a gyűlés. Nem sokkal utóbb heves vita keletkezett egyrészt az imént megválasztott elnök, másrészt Hegedüs Nándor főszekesztő, országgyűlési képviselő között a kérdés felett, hogy felszólalhat-e a tanács ülésén magyarul az a kisebbségi tag, aki az állam nyelvét bírja. Hosszas vita után a kérdést úgy oldották meg, hogy az illetőnek előbb mindig el kell mondani felszólalását román nyelven, azután megismételheti kívánságait magyarul vagy az illető kisebbségi nyelv

Illés Albert tragédiája.

A 73 éves déznai földbirtokos föléltette magát és azonnal meghalt. — Aradon is jól ismerték a tragikus vége történetét.

Temesvárról jelentik: Egy, Aradon is jól ismert öreg tragédiáról érkezett most hír: Illés Albert 73 esztendő déznai földbirtokos öngyilkos lett és nyomban meghalt. Veje: dr. Déznai Viktor temesvári zsidóhivatali igazgatónak lakásán történt a megdöbbentő öngyilkosság.

Illés Albert a zsidó húsvéti ünnepek előtt érkezett meg Temesvárra Déznai Viktorékhoz. Az ünnepeket a legjobb hangulatban töltötte leánya és unokái körében és úgy volt, hogy az öngyilkosság előtti napon este utazik vissza Déznára. Délelőtt még hosszabb sétát tett a városban, délután hazajött, megebédelt, ebéd után pedig keveset lepihent, mert — úgythond — éjszaka a vonaton úgy sem tud majd aludni. Délután öt óra tájban beszélgetett Déznai Viktor dr.-ral és annak feleségével, majd egyszerre azt mondta, hogy átmenet a szomszédban lakó egyik öreg ismerőséhez, akivel több kedélyes órát töltött és akitől el akar búcsuzni. Ingujban ment ki a lakoszából és családtagjai abban a véleményben voltak, hogy a másik szobában fölveszi a kabátját. Alig záródott azonban be mögötte az előszobába vezető ajtó, amikor hirtelen revolverlövés hangzott. Kiszaladtak és az előszobában, közel az ebédlő ajtajához, ott találták a földön arca borulva Illés Albertet. A revolver mellett hevert a parketten. A golyó a jobb halántékon haladt be, átjárta az agyat és rögtön halált okozott.

Az öregir az esztendő legnagyobb részét Déznától távol töltötte. Sorra járta gyermekeit és mindegyiknél töltött néhány hetet, Aradon is többször megfordult, mert itt is lakott két gyermeke: Korányi Viktorné, az Aradi Általános Takarékpénztár cégjegyzőjének felesége és Illés József Neuman-gyári tisztviselő. Illés Albert rendezett anyagi viszonyok között élt. Egy esztendővel ezelőtt súlyos operáción esett át, de teljesen rendbejött s makkegészséges volt. A betegségtől azonban nagyon félt. Kínózta a gondolat, hogy öregségére agkori bajokkal kell küzdenie és sűrűn hangoztatta, hogy akkor akár meghalhat, amikor még nem ismeri a végelgyengülést. Valószínűleg ez indította most végzetes tettére.

Aradon sokat megfordult Illés Albert és közvetlen egyéniségével számos barátot szerzett magának. Régebben Menyházán volt tulajdonos volt. Ő bírta a Sata-lakot, amelyet a kiránduló és nyaraló közönség jól ismert. A temesvári ügyészesség eltekintett a felboncolástól és es megadta a temetési engedélyt. A temetés ma délelőtt 11 órakor ment végbe Temesváron, őszinté és nagy részvét mellett. A már említett gyermekek kivül Géza és Andor fia, valamint leánya Kertész Béláné gyászolták halálát, amelynek híre Aradon is osztatlan részvétet keltett.

Aradi származású bankár kitüntetése Amerikában.

A magyar kormányzó a másodosztályú érdemkeresztet adományozta az Amerikában élő Boros Jenőnek.

Newyorki jelentés szerint tegnap nyújtotta át hivatalos formák között Ghika György főkonzul Boros Jenőnek, az ismert amerikai bankár és ügyvitőnek a magyar kormányzó kitüntetését, a másodosztályú magyar érdemkeresztet. Ghika főkonzul meglehetősen szavakban méltatta Boros érdemeit, kiemelte, hogy néhány éven belül Boros 9 képet adományozott a Szépművészeti Múzeumnak, közte három régi mestert. Boros Jenő meghatottan válaszolt Ghika főkonzul beszédére.

— Ámbár 25 éve élek Amerikában és amerikai állampolgár vagyok, mégsem felejtettem el régi hazámat, — ugymond. — soha nem vártam kitüntetés munkásságomért, de mégis jólesik, hogy a legmagasabb helyről jövő kitüntetés további munkásságomra szolgálhatom meg.

Boros Jenőre bizonyára sokan emlékeznek Aradon, mert a nagy karriert befutott férfiú Aradról indult el közzgazdasági sikereinek országútján. Édesapja Boros Mór, néhai aradi kereskedő több évet töltött Amerikában és így ismerkedett meg a fiatal Boros Jenő az újjalaggal, ahol kitünő összeköttetéseket szerzett, többféle érdekeltébe belekapcsolódott. Az anni évei után előbb Budapesten élt, ahol híres versenytárlót tartott fenn. Több nyelvet beszélt, sokat utazott külföldre és mindenütt kiépítette kereskedelmi összeköttet-

ven ts. Az illés végén azután izgalmas jelenet játszódott le. Viciu Quintilla szenátor egyenes szözlásra emelkedett és mindiárt azzal kezdte beszédét, hogy a következőket mondta:

— Roxin elnök egy panamista, aki öt milliót sikkasztott el! — mondotta és beszédét folytatta volna, de a természet izgalmas zaj töltötte be. Roxin elnök felagrott helyéről és odakiáltotta a szenátorok, hogy megvonja tőle a szót. Viciu azonban nem hagyta magát olyan könnyen elhallgattatni és még mindig tovább akart beszélni. Az elnök erre Popovici Péter prefektus segítségét kérte, hogy Viciu Quintiliát hallgatásra lehessen bírni. Popovici prefektus rendreutasította a szenátort, aki ezután dühösen eltávozott az ülésről.

Aradkörnyéki magyar pilóta óceánrepülése.

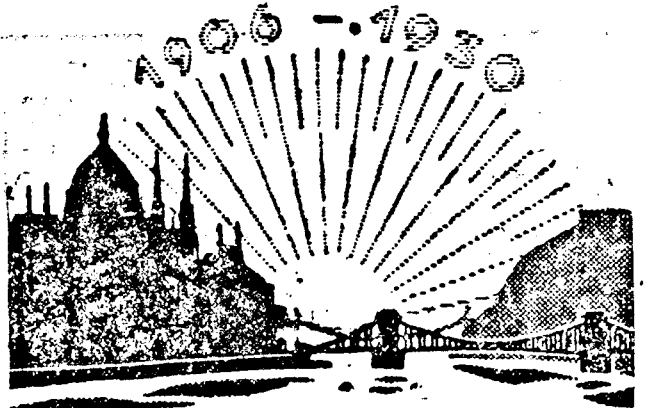
A perjámosi születést Endress György pilótafőhadnagyot szemelték ki a „Justice for Hungary” vezetése. — Endress elindult Amerikába. — A perjámosi körendőr fiának érdekes karrierje.

Endress György kalandos szökése a cári Oroszországból.

(Arad, április 24.) Az Aradi Közlöny jelentette, hogy nemrégiben egy magyar pilóta is óceánrepülésre szánta el magát. Magyar Sándor a neve, akinek szándékáról hivatalosan tudomást szereztek magyar aviatikus körök és egyben Magyar Sándor mellé, aki nevigstor lenne a gépen, vezető pilótát kerestek. Ezt csakhamar meg is találták Endress György szolgálton kívüli repülőfőhadnagy személyében, aki készséggel vállalkozott arra, hogy a „Justice for Hungary”-t New-Yorkból Budapestre vezesse. Endress György tegnap reggel utazott el Budapestről és vele együtt Czapéry Jenő alezredes és Grosschmidt István százados utra keltek, hogy résztvegyenek az óceánrepülés amerikai előkészítő munkájában. A kis expedíció először Lord Rothermere-hoz utazik Londonba. A Lord ugyanis 10.000 dollár díjat tűzött ki annak a magyar pilótának, aki New-Yorkból Budapestre repül — megszakítás nélkül. A pilóták londoni utja alkalmával azonban valószínűleg nem fogadhatja Lord Rothermere őket, mert a Rivierára utazott, de utasítást adott a titkárnak, hogy az aviatikusok minden kívánságát teljesítse. Szombaton már mind a hárman Amerikába utaznak, New-Yorkba, ahol Endress átveszi a „Justice for Hungary”-t és megkezdí tréningjeit Magyar Sándorral együtt.

A vakmerő repülőfőhadnaggyal: Endress Györgyvel kapcsolatosan aradi vonatkozás-

ban nem érdektelen megjegyezni, hogy Arad környéki, perjámosi születésű. Érdeklődünk utána a perjámosi községhez, ahol Isacu jegyzőtől sikerült megtudnunk, hogy gyermekéveit ott töltötte, majd iskoláit Temesváron végezte. Édes apja, aki csak egyszerű rendőr volt, nagy súlyt helyezett arra, hogy fiából tanult ember legyen. Középiskolát járatott gyermekével Temesváron, majd a kadettiskolába iratta be és az egyszerű ember fiából a háboru alatt tényleges főhadnagy lett, repülőtszázadot, akiről megjegyezték, hogy vakmerő pilótabravurokra szívesen vállalkozik. A háboru második évében fogságba esett, 1916-ban azonban a cári Oroszországon keresztül hazaszökött. Ez akkor olyan páratlan teljesítmény volt, hogy ezrede díszmenetben vonult el előtte. A háboru után szolgálton kívül helyeztette magát, de továbbra is megmaradt pilótának. Ő az Aero Szövetség hivatalos főpilótája, a fiatal pilótageráció nevelőmestere s történetesen ő tanította repülni az óceánrepülési társát: Magyar Sándort is. Jelenleg 500.000 kilométer hivatalosan nyilvántartott teljesítménye van. Abszolút nyugodt, hidegvári, izmos ember. Épen ezért esett rá a választás. Most 36 esztendő. Hosszu esztendők óta nem járt itthon. Szülei különben is még 1910-ben kivándoroltak Amerikába, Cincinnati-ba és ott fel is akarja most keresni őket.

Jubiláris Budapesti Nemzetközi Vásár május 3-12.

A magyar ipar ünnepe bemutatja. — Nemzeti pavilonok a külföldi ipar számára. — Vízummentes határátelérés. — 25-30% utazási kedvezmény.

Felvilágosítás és vásár-gazdálkodás kapható:
Budapest: a Vásáriróda, V. Alkotmány-u. 8. Aradon: a Camera di Comert et Industrie-nél, a SARDEY Agenciánál; a Dacia menedzserirodánál Bul. Reg. Maria 10. és Cia Int. de Wagon; a Dacia főnökánál, Bulev. Regina Maria (Octogon) Ezenkívül Nagyrománia összes nagyobb városában, ahol a két utazási iroda főnöke, vagy a vásár közvetlen lb. képviselője működik.

Futball a villanydrótok között.

Egy aradi soffőr különös balesete.

(Arad, április 24.) Különös és könnyen végzetessé válható baleset történt tegnap délután Ardelean György 22 éves gáji soffőrrel. Ardelean 5 óra körül a Neuman-gyár előtti terep állt autójával, ahol fiatal gyerekek futballoztak. Ardelean autójának támaszkodva nézte a játszó gyerekeket. A hozzá guruló labdát vissza akarta rugni, de a rugás túl magas volt, úgy, hogy a futball felakadt a villamos drótok között. Ardelean felmászott, hogy a labdát kiszabadítsa a drótok közül. A labdát tényleg le is dobta, de ebben a pillanatban ő is hirtelen levágódott, de szerencsére fennakadt a vezeték alatt levő sűrű, szigetelt hálózatban, ahol eszméletlenül terült el. A háló szintén magasan volt és a lenn állók azt hitték, hogy a szerencsétlen fiatal embert a magas feszültségű áram agyonujtotta. Nem is tudtak ijedségükben mitevők lenni. Szerencsére arra haladt kerékpáron Adam Pavel sziguranca tisztviselő, aki ügyeletes körutját végezte. Adam úgy látta, hogy Ardelean él, csupán az eszméletét veszítette el és ezért gyorsan telefonált a tűzoltósághoz, hogy a mentők és a tűzoltók jöjjenek ki és hozzanak egy tolétrát is. A rövid idő alatt mezerkezett tűzoltóság s tolétra segítségével kiszabadította a hálóból Ardeleant — aki időközben magához tért — és bal kezén és karján lévő súlyos égési sebeivel a kórházba szállították.

Mussolini leánya ma esküdött A lényes nászmenet A magyar nők ajándéka. Örök hűséget Cortelazzo grófnak

Rómából jelentik: Fényes keretek között ma folyt le Mussolini miniszterelnök leányának Edda-nak esküvője Galeazzo Ciano di Cortelazzo gróffal, a közlekedési miniszter fiával. Valamennyi lap ez alkalmából felvételeket közöl a Mussolini családról, a jegyospárról és az esküvő egyes jeleneteiről. Ugyancsak közlik a lapok a pápa üdvözlő átiratát, valamint az uralkodó család nászajándékáról készített felvételeket.

Ma délelőtt 11 óra 30 perckor vonult fel a díszmenet a Szent József-templom elé. A térségen várakozó tömeg tansokkal és hatalmas éljenzésekkel fogadta a jegyospárt. A péntek délelőtti templom-belseje virágokkal és Róma város híres goblenjeivel volt feldíszítve. A menet élén a menyasszony atyja káriján haladt, utánuk a vőlegény és anyja következett.

Pascucci pébános lefolytatta az esküvői szertartást, majd felolvasta a fiatal pár előtt a polgári törvénykönyv vonatkozó szakaszait. Ezután szentmise volt, majd Pascucci pébános beszédet intézett a fiatalokhoz. Végül az újdonsült házasság és a tanúk aláírták a házasságkötésről szóló okmányt. Mussolini Edda tanu Torlonia János herceg és a Duce öccse Arnaldo Mussolini voltak, a vőlegény tanu pedig De Vecchi gróf szentszéki olasz követ és Grandi külügyminiszter. A vendégek között volt az állam legtöbb méltósága, valamint a diplomáciai testület tagjai is.

A fiatal párt a templom kijáratánál a tömeg lelkesen ünnepelte. A fiatalok autóba szálltak és az utcákon hullámozó lelkes tömeg éljenzések között a régi római szokás szerint a Szent Péter templomhoz hajtottak. A templom kijáratánál Perlizzo nevű lelkész fogadta a fiatal párt, aki szenteltvizet nyújtott át majd elkísérte őket Szent Péter síriához, ahol a fiatalok hosszasan imádkoztak.

Edda Mussolinin fehér uszályos selyemruha volt és az uszályt két apród fogta. Fejét dus muranoi selyemfátyol borította, amely gyönggyel volt lefogyva. Haját narancssárga díszítette. A vőlegény frakkban volt, ugyancsak a többi férfiak is, míg a hölgyek elegáns tavaszi toalettkben.

A Magyar Nők Nemzeti Szövetsége páratlan szépségű menyasszonyi csipke fátyolt ajándékozott a Duce leányának. Az ajándék gróf Ambrózy Migacci Lajosné nyújtotta át ma délelőtt. Mussolini miniszterelnök rendkívül szívélyesen fogadta a grófnőt és kijelentette, hogy ismeri a magyarok iránta megnyilvánuló nagy szeretetét és arra kérte Migacci grófnőt, hogy tomásolja meleg köszönetét a magyar nőknek.

Rómából jelentik: A Szent József templomban magyar részről jelen volt Hery András követ és gróf Ambrózy Migacci Lajosné. A menyasszonynak már nem volt elég ideje ahhoz, hogy a magyar nők ajándékát felvegye, ezért apja kívánságára ezzel a fátyollal takarták le azt az imázsámmolyt, amelyen a fiatalok térdeltek a szertartás alatt.

A Bremen összeütközött egy angol gőzössel.

Karambol a nyílt tengeren. — Az angol gőzös súlyosan megsérült.

Londonból jelentik: A Bremen német óceánjáró ma összeütközött a British Grenadier gőzössel. A Bremen az összeütközés után még négy óráig maradt a helyszínen, majd Southamptonba

hajózott. Az angol hajó oldala a parancsnoki hidtól a víz felszínéig betört és az olajtartányból nagymennyiségű olaj a tengerbe folyt. Az angol hajó egyik embere súlyosan megsebesült.

Egy évi börtönre ítélték Hulber Szilviust

Büntetésének kitöltése után Aradra hozzák a Victoria-bank sikkasztó főtisztviselőjét. — Büntársát, László Dániel utlevélügynököt két évi börtönre ítélte ma a budapesti törvényszék.

Budapestről jelentik: A közelmúltban foglalkoztatta a budapesti törvényszék Hulber Szilviust az aradi Victoria takarékpénztár sikkasztó és megszökött főtisztviselőjének büntiügye, aki, mint ismeretes, hamis bélyegzők segítségével Budapesten utlevelet akart szerezni László Dániel Pál utlevélügynök segítségével. A budapesti törvényszék több napon keresztül tárgyalta Hulber Szilviusz ügyét és az ítélet kihirdetését mára halasztotta el.

Ma valóban kihirdették Hulber felett az ítéletet, amely bímösnek mondja ki a főtisztviselőt, még pedig egy rendbeli oktatási tásában és ezért egy évi börtönre, 10 pengő pénzbírsággal és három évi hivatalvesztésre,

valamint politikai jogainak három évi felfüggesztésével büntette. László Dániel Pál másodrendű vádlottat ötrendbeli közokirathamisítás és csalás miatt két évi börtönre, 500 pengő pénzbüntetésre és tizévi hivatalvesztésre ítélték.

A bíróság Hulber vizsgálati fogságából 8 hónapot és 21 napot kitöltöttnek vett. Ezen büntetésének leülése után azonban nem helyezik szabadlábra, hanem kiadják Romániának, ahol Aradon a törvényszék előtt a Victoria bank kárára elkövetett sikkasztások miatt kell leülnie. A budapesti büntiügy harmadik vádlottját, Opries Oszkárt a bíróság bizonyítékok hiányában felmentette.

VIZUMOT

Sándor Ferenc

Arad legrégebb vizum-
irodája a legelő-
nyösebben intéz.

Mulatságok.

„Mit susog a leher akác?” Pankotán.

A Spárta műkedvelőinek operettelőadása.

Pankotáról jelentik: A pankotai „Spárta” sportegylet husvét hétfőjén este fényesen sikerült műkedvelő előadást rendezett, melyen a „Mit susog a leher akác...” című operettet adta elő. A szereplők valamennyien tudásuk legjavát adták és felejtethetetlen szép estét avatának a nagyszámú közönség részére husvét hétfőjén. Különös figyelmet és dicsőretet érdemeltek ki Henny Gizike és Baba, Krasztel Mici, Stefola Margit és Mayer Mancika. A férfiak közül Kapy János Matyi szerepében brillirozott. Kitünők voltak még: Walter Géza, Fereny Vilmos, Bezenyi István, Reibnagel Mihály, Pechó Gusztáv, Krasztel Márton, Hernik Antal, Zaránd Gyula, Molnár, Schwärtzler, Eberstein és Kleindl. A jól sikerült előadást bal követte, amelyen a közönség a legfesztelebb hangulatban mulatott a késő reggeli órákig. A jelenvolt asszonyok és lányok névsorát a következőképen bocsájtotta rendelkezésünkre a vezetőség:

Herkka Arminné, özv. Stéger Vendelné, Stéger Andrásné Spieschny Károlyné, Palkó Lázárné, özv. Henny Elekne, Emberger Antalné, Sipos Vilma, Pechó Jánosné, Boncas Imréné, Anta Gáborné, Balogh Jucika, Ehling Gáspárné, Matyók Károlyné, Matyók Aranka, Ehling Kati, Szabó Lajosné, Balogh Ilonka, Molnár Margit, Pántya Józsefné, Zaránd Jolán, Schmidt Pótyi, Szabó Istvánné, Szabó Anikó, Csaba Istvánné, Ploder Gézáné, Ploder Dogni, Schmidt Gézáné, Schmidt Gabyka, Papp Jozsef, Papp Nínus, Muresán Simonné, Dittchen Antalné, Takács Mici, Engelhardt Sándorné, Wáritz Ferencné, Takács Gézáné, Wolff Andrásné, Wolff Rózsai, ifj. Takács Lajosné, Szoboszlai Rózsika, Kaiser Juliska, Schmidt Magdus és Emsy, Mészárik Ella, Rozsnvai Sárika Bogoi Jánosné, Weisz Sománé, özv. Tóth Pálné, Schillinger Terus, özv. Schillinger Antalné, Nagy Danielné, Nagy Bözsike, Zimmermann Jánosné, Blaskovits Jánosné, Kubecskó Jánosné, Kubecskó Mancsi, Keller Ferencné, Keller Bözsiké és Imrus, Hack Antalné Hack Mancsi, Szunecz Antalné, Kulják Antalné, Rubinstein Joli, Ehling Elza, Krasztel Mártonné, Krasztel Margit, Biró Mancsi (Arad), Tamás Flóráné, Tonuta Sidonia, Stéger Andrásné, Wolff Péterné, Schmidt Mihályné, Kaiser Ferencné, Engelhardt Istvánné, Tittizer Albertné, Luttman Arpadné és még sokan.

A vingarai „Pallas” műkedvelők előadása.

Husvét másodnapján a „Pallas” műkedvelő ifjuság Vingar a Zombori-vendéglő nagytermében táncal egybekötött előadást tartott, melyen Vinga egész előkelősége részt vett. Az előadás nagyszerűen sikerült. A szereplők egytől egyig megállták helyüket. Külön dicsőretet érdemel Kellner Olga, aki román táncot adott elő kedves közvetlenséggel és nagyon ügyes volt Lantos Sárika meleg sikert aratott bájos angol tánca. Mindkét táncot a közönség kívánságára meg kellett ismételn. Hirsch Manó magánénekszáma is tetszett. A műkedvelők ezenkívül Békeffy-Vadnay, Szenes Béla, Török Rezső, Liptay Imre egyfelvonásosokat tolmácsoltak, amelyekben Sipos István, Arnstein Sándor, Marmorstein Jenő, Metzl József, Sohn Jucika, Marmorstein László, Kellner Olga, Weisz Sándor, Kellner Herminke, Dászkál Margit, Lantos Sárika, Milinkovics László, Kohn Márton, Bartha Aladár és Szabó Janka jeleskedtek. Külön elismerést érdemel Arnstein Sándor a fardhatatlan rendezésért.

A kisjenői műkedvelők műsoros estje. A kisjenői műkedvelők, akik már eddig is számos jó előadással tették ismertté magukat, husvét másodnapján este ismét nagyon jól sikerült műsoros estélyt rendeztek. A bevezető beszédet dr. Olosz Lajos, az ismert poéta, az „Erdélyi Helikon” tagja tartotta. A szereplő leányok és fiúk egytől-egyet kivették részüket a sikerből, mind megérdemlik a dicsőretet. Szerepeltek: Acsay Gizli, Koczka Eta, Adam Ilonka, Kovács Erzsike, Klement Manyi, Kajtor Gizli, Erdősi Pipi, Rosenthal Dodó, Wernitzer Jolán, Zöldi Erzsike, Pápai Eszti, Fon Feri, Zöldi József, Laczó Gusztai, Szabó Andor, Redis Mihály, Goldstein Imre, Gyurkó Pál, Mátyási János és István, Arató Zoltán. — A

rendezés nehéz munkáját Takács János k. kat. plébános végezte, aki maga is egy felolvasással aratott nagy sikert. Pálfi György konferánza nagyon szellemes és ötletes volt, a táncok bemutatásáért pedig Fon Ferencet illeti az elismerés. Előadás után reggelig tartó jóhangulatu tánc volt.

Műkedvelők vigjáték-előadása Ujszentannán. A Szociális Misszió ujszentannai Leány Klubja husvét hétfőjén este nagyszerűen sikerült jótékonycélú műkedvelő előadást rendezett a „Bauernverein” dísztermében, amely alkalommal a „Darázsészek” című vigjátékot adta elő. Az előadás szereplői igazán kitünők voltak. Eberhardt Rózsika, Millich Mariska, Revilák Inci, Marossy Erzsike, továbbá Szentendrey Béla, Mandl Simon, Adelman Jani és Fränk Tibor jól játszották szerepeiket s gyakran megkacagtatták a szépszámu közönséget, mely meleg tapsokkal honorálta a műkedvelőgárda lelkes fáradozását. Az előadás szünetében az aradi „Astra” gyár jazz-zenekara szó-

rakoztatta kellemes zenéjével a közönséget. Előadás után reggelig tánc volt és az ifjuság feledhetetlenül szép éjszaka emlékével tért haza.

Műkedvelői előadás Simonyifalván. Iger sikerült mulatságot rendezett a simonyifalvai ref. egyház husvét másodnapján, amikor is szinte került az ottani műkedvelő társaság szereplésével a „Piros burgellaris” című színmű. Ügyes és tehetséges játékokkal különösen kitüntek: Korponai Mariska, Csapó Mihály, Heim Miklósné, Radics Béla, Szabó Marci, Prigel Vil, de jók voltak még: Bikádi Bözsi, Szabó Mariska, Németh Juliska, Kukucska Károly, Szabó Mihály, Mucsi Mihály, Tanács Béla, Németh Sándor, Bakos Mihály, Hegedűs Mihály, Nyitray Bandi, Radics Gyula, Öröm István. A felvonásközüket Boros Károlyné magyar dalok éneklésével egészítette ki és tette a hallgatóságra felejtethetlenné. A rendezésért Boros Lajost, Posta Fannát és Kovács Károlyt illeti dicsőret.

A Magyar Párt szervező gyűlése Ségán.

Zeneszóval fogadták a párt vezetőit. — Ségá magyarsága megalakította a helyi párt-szervezetet.

(Arad, április 24.) A tegnapi munkaszüneti napot a Magyar Párt felhasználva, szervezésre fordította. A párt vezetősége részéről ezen a gyűlésen többen is részt vettek dr. Barabás Béla kíséretében, kit a pécskai uti Fehér-bányá vendéglőben összesereglett nagyszámú közönség zeneszóval fogadott.

Az ülés megkezdése előtt két kis leány virágot nyújtott át az ősz vezérnek és nevenapja alkalmából üdvözölte. Az üdvözlésben résztvevett még Sampek Józsefné, ki már a „Bélákát”, dr. Barabás Bélát és Parocz Béla dr.-t üdvözölte nevenapja alkalmából s ugyanugy Sampek József és Oravetz Ferenc is. Az üdvözlések befejezése után Lantos Miksa az ülést megnyitotta és javaslatára Buxbaum János a jelölő-bizottság javaslatát terjesztette a gyűlés elé, melyen egyhangulag a következőképen választottak:

Elnök: Lantos Miksa; alelnökök: Sampek József, Söbészberger Vilmos, Oravetz Ferenc, Medve Imre, Dandi János, Silbereisz Alajos; titkár: Buxbaum János; jegyzők: Frenkel Árpád, Bélent Kálmán, Szekeres József; ellenőrök: Rauman Lipót és Barabás Géza.

Intéző-bizottság: Halász Béla, Badalik Ferenc, Vörös Gyula, Szekeres Ferenc, Varga Ferenc, Horváth József, Simkó Gergely, Marek János, Vlad Lajos, Csillag Mihály, Tóth János, Domokos Ignác, Sröffel Mihály, Böhm Vilmos, Korcsog Péter, Boros József, Turák József, Borócskó Lajos, Raumann Lipót, ifj. Kocsák László, Szabó Károly, Frenkel Ferenc, Kocsik József, Buxbaum Károly, Juhász Mátyás.

Főszomszédok: Felföldi Lajos, Kakulya Mihály, Salatz Sándor, Freiter János, Palos Mihály, Tóth József, Grehoritz Antal, Frankó Mátyás, Pemcz Sándor, Schmidt Sándor, Riedl Ferenc, Longyel Sándor, Marcsó János, Koppandi Károly, Igaz Mihály, Faragó László, Szevcsik József, Szilágyi Mihály.

Alakulás után Lantos Miksa elnök megköszöni a bizalmat s céljait a kisemberek támogatását teszi ki.

Utána dr. Parocz Béla köszöni meg a névnap üdvözlést és a választás során tanúsított összetartást. Kimitatja, hogy az egyenlő elbánás helye a Magyar Pártban van, összetartásra serkent, hogy az egyenlő elbánás elve keresztül vihető legyen. Programja neki is a kisemberek támogatása.

Ezután dr. Barabás Béla emelkedett szólásra s beszédét Petőfi azzal a versével kezdi, melyben a csárda romjai felett kesereg azért, hogy az valamikor templom volt. Most is csárdában gyűlt össze a magyarság, de templommá tette az a szép összetartás, amely a magyarság részéről megvilványult. Kitért arra buzdít és megköszöni a névnap üdvözlést.

Dr. Nagy Sándor üdvözi a választottakat s különösen kiemeli Lantos Miksát és Sampek Józsefet. A humorral vegyített fel-

szólás igen derűs hangulatot teremtett.

Dr. Lócs Rezső megemlékezik a választás során tett igéretéről és kitartásra buzdít.

Bérczy Lajos a jelenlevő hölgyeket üdvözi s szép szavakkal hívja fel őket a magyar ügy istápolására.

Boros Károly a választói névjegyzékbe való felvételre s jelentkezésre hívja fel a hallgatóságot, ki után még Sampek József és Oravetz Ferenc szóltak fel, melyek után az ülést Lantos Miksa befejeztette.

Minden adókihágás felebbezési fóruma a temesvári kormányzóság.

A hivatalos lap mai száma közli, milyen pénzügyigazgatósági ügyek tartoznak a kormányzóság hatáskörébe.

(Arad, április 24.) Az aradi pénzügyigazgatóságához ma érkezett le a pénzügyminiszterium rendelkezése, amely a decentralizálás folytán egy egész sor adminisztratív ügyet utal a temesvári kormányzóság hatáskörébe. A tizenkét pontból álló miniszteri rendelkezés pontosan leírja, hogy a jövőben milyen pénzügyigazgatósági ügyekben illeti meg a döntő szó a temesvári kormányzóságot.

Az egyenes- és közvetett-adó kihágások 100 ezer lejjig, a denaturált szesz nehéz és könnyű benzín kimérésére szóló engedélyek, a bélyegilletékből kifolyó büntetések jóváhagyása javarészt a temesvári kormányzóságot illetik meg a mai naptól kezdődőleg.

A rendelkezés hivatkozik az adminisztrációs törvény módosító klauzuláinak harmadik pontjára és a kormányzóság hatáskörébe utalja az egyenesadó-kihágások jóváhagyási és nyilvántartási adminisztrációját, amennyiben a kihágás nem haladja túl a százezer lejt.

Bármilyen adókihágás végleges felebbezési fóruma a kormányzóság, amennyiben az nem haladná túl a 100 ezer lejt.

A denaturált és égetett szesz kiméréséhez szükséges engedélyeket, a nehéz és könnyű benzín eladási engedélyeit — a pénzügyminiszterium jóváhagyásával — a kormányzóság intézi. Ugyancsak elkerült a miniszterium hatásköréből a petroleum-termékek kimérésével kapcsolatos engedélyek jóváhagyása, valamint az ezekből származó kihágási illetékek végleges megállapítása. Az utóbbi azonban az illetékes miniszterium bevonásával intézhető el, akkor is, ha a bírság kevesebb, mint 100 ezer lejt.

A növényi-olaj malmok működési engedélye, valamint az ezzel kapcsolatos kihágások 100 ezer lejjig alul. Bélyegilletékből folyó kihágási illetékek megszüntetése, valamint a büntetések felfüggesztése ugyancsak a kormányzóság elé tartozik.

A vonatkozó miniszteri rendelet ma megjelent a hivatalos lapban is és így a mai nappal már érvényben is van.

Amerikában letartóztatták Lipót Szalvátor főherceget.

Mária Terézia főhercegnő bűnvádi feljelentést tett a híres nyakék miatt Lipót főherceg és a Townsend-házaspár ellen. — Amerikában nagy szenzációt keltett a Habsburg-főherceg letartóztatása.

(Newyork, április 24.) A Grot-zsúri véleménye alapján a newyorki államügyészség tegnap vád alá helyezte Lipót Szalvátor volt osztrák főherceget és a Townsend-házaspárt a Mária Terézia főhercegnő gyöngnyakékével elkövetett visszaélés büntette miatt.

Néhány héttel ezelőtt óriási szenzációt keltett az egész világon, hogy

a volt osztrák-magyar uralkodó-család egyik tagját család miatt őrizetbe vették.

Lipót Szalvátor főherceg 24 órai fogság után szabadlábra került és az ügyészség is megszüntette ellene az eljárást. Újból való vád alá helyezése a meglepetés erejével hatott. Az ismeretes gyöngnyakék még első Napoleon ajándékozta feleségének: Mária Luizának. A nyakékot Mária Terézia főhercegnő örökölte. A főhercegnő az utolsó időkben anyagi zavarokba került és ezért elhatározta, hogy a felbecsülhetetlen értékű gyöngnyakékot értékesíteni fogja. Townsend angol ezredes bízta meg a gyöngnyakék eladásával, aki mellé ellenőrzőül Lipót Szalvátor főherceget küldte ki.

A vádirat szerint az ezredes s a főherceg ösz-

szejátszottak, értékesítették a gyöngnyakékot, de a főhercegnőnek mindössze hatvanezer dollárral akartak elszámolni, holott a gyöngnyakék a legszerényebb becslések szerint is legalább félmillió dollárt ér.

A főhercegnő bűnvádi feljelentést tett az ezredes és a főherceg ellen.

A gyöngnyakékot lefoglalták és visszaadták a főhercegnőnek. Az ezredes és a főherceg bűnperében rövidesen megtartják a főtárgyalást.

Newyorkból jelentik: Tegnap este detektívek jelentek meg Lipót Szalvátor főherceg lakásán és az ügyészség utasítására hivatkozva, elővezették a főügyészségre, ahol kihírdették a főherceg előtt az előzetes letartóztatásról szóló végzést. A főherceget tiltakozása ellenére azonnal cellájába kísérték. A főherceg letartóztatásának híre percek alatt elterjedt az egész városban és mindenütt óriási szenzációt keltett. A lapok különkiadásban jelentették be a közönségnek, hogy a volt osztrák-magyar uralkodóház egyik tagja lakat alá került. Letartóztatták a Townsend-házaspárt is, akik szintén alaposan gyanúsíthatók, hogy résztvettek a csalásokban.

Tiberiu Vornic Montekarlóban játszotta el a csiki erdőpanamából szerzett pénzt

A volt sajtóattasé hamis utlevéllel jött haza. — Másfél millió leje volt, amikor külföldre ment.

Dobrescu kormányzó leleplezi a csiki erdőpanamát.

Bucurestiből jelentik: A Cuvantul mai száma érdekes cikket közöl a csiki erdőpanamák ügyében, szenzációs részleteket ismertetve a letartóztatásban lévő Tiberiu Vornic volt madridi sajtóattasé vallomásából. A lap első sorban megállapítja, hogy a volt attasé hamis, Brasu névre kiállított utlevéllel jött haza.

— Ez az utlevél — írja a Cuvantul — rejtélyes módon eltűnt. Ellenben megmaradt Vornic hivatalos utlevele, amelyen hiányzik a bécsi vízum.

Hogyan léphetett Tiberiu Vornic a repülőgép fedélzetére, ha a bécsi román követség nem vízumozta utlevelét? Erre nézve — szögezi le a lap — Caius Bredeceanu bécsi meghatalmazott miniszternek kell felvilágosítást adnia.

A cikk azt fejtegeti ezután, miért jött haza Tiberiu Vornic. A lap szerint egyszerűen azért,

mert nem volt már pénze a külföldi tartózkodáshoz. Itthon sem volt pénz és a felesége kénytelen volt brassói lakásuk bútorait eladni, hogy meg tudjon élni.

Vornicnak még utiköltsége sem volt és édesanyjától — egy erdélyi köztisztviselőnőtől — kért kölcsön pénzt a hazautazáshoz.

Pedig Vornicnak volt pénze, mielőtt elutazott — mondja a Cuvantul. — Az elmúlt nyáron 650.000 lejért egy Chrysler-autót vásárolt és amikor elutazott, másfél millió lej készpénzzel rendelkezett. Monte Carióban nagy összegeket vesztett, mire egy romániai ismerősétől 70.000 frankot kért kölcsön. Ez is eluszott a ruletten.

Végül a vizsgálóbírói kihallgatást ismerteti a lap. Megírja, hogy több esetben Tiberiu Vornic becsületszavával erősítette vallomását, mire a vizsgálóbíró kijelentette:

— Önnek nincs becsületszava.

Vornic erre méltatlankodva jelentette ki, hogy mások is megcsinálták azt, amit ő és Dobrescu kijelentett neki, ha botrány lesz, akkor a napvilágra hozza Alexandrescu Constantinescu aktáit, amelyekből kiderül, hogy hasonló intervenciók a múltban is voltak.

Kolozsvárról jelentik: Dr. Dobrescu Aurel, erdélyi kormányzó, a csiki erdőpanamában, a Tiberiu Vornic által neki tulajdonított szerepre vonatkozólag, ma a következő táviratot intézte a bucuresti-i lapok szerkesztőjeihez:

„Tiberiu Vornic, aki aláírásomat megua-

misította és bizonyos csiki erdők kitermelésére engedélyt ajánlott fel a gyergyószentmiklósi megyei agrárbizottságnak, személyemet és becsületesemet sértő kijelentéseket tett a bucuresti-i vizsgálóbíró előtt. A közeli napokban lelepleztem a panama működését és kellő megvilágításba helyeztem azokat a rágalmakat, amelyeknek célja az, hogy a becsületesen keresztül a Maniu-kormányt kompromittálja. A liberálisok ezen próbálkozása azonban kudarcot fog vallani, mint a többi kísérlet is. Ami engem illet, rágalmazóimmal szemben az igazságszolgáltatás utján fogok elégtételt szerezni magamnak.

Furfangos képcsálók garázdálkodnak Aradon

Bécsi ügynökök ostroma az erdélyi és bánáti városok ellen. — Fantasztikus mese a Bécsben elhunyt híres mecénásról. — Folyik a nyomozás a csalók kézrekerítésére.

(Arad, április 24.) Furfangos család ügyében folytatnak nyomozást az aradi és temesvári hatóságok. Arról van ugyanis szó, hogy bécsi ügynökök fantasztikus mesékkel járják be a környéket és a hiszékeny embereket rábírják arra, hogy 10-lük képet vásároljanak. Az ügynökök főképpen azokat keresik fel, akik műpártolók hírében állanak és azt a mesét adják elő, hogy Bécsben nemrég elhunyt egy híres mecénás, aki nagy értéket képviselő képtárát a tüdővészben megbetegedett festőkre hagyta. Ezeknek most pénzre van szükségük és ezért olcsó áron adják el a világhírű mesterektől származó képeket. Így például ez a kép is — és ezzel egy egészen gyenge képet mutatnak elő — annakidején tízezer koronáért került a mecénás birtokába. Most huszezer lejért eladó. A vevő rendszerint azzal védekezik, hogy nincs elég pénze.

— Nem baj kérem — mondja az ügynök — az ön anyagi helyzete teljes biztosíték számunkra. Letételez egy összeget, mondjuk 3—4000 lejt s a többi majd havi részletekben egyenlíti ki.

Többnyire sikerül is behálózni az áldozatot, aki csak későn tudja meg valamelyik műértőtől, hogy képe nem ér meg ezer lejt sem. Ezeket a festményeket rendszerint

kezdő bécsi festők másolták a bécsi képtárban a híresebb művészek képeiről.

Vannak olyanok is, akik részletekben 20—25.000 lejt fizettek ki a csalóknak, míg rájöttek a valóság-

Osztrák osztályosrajtók, 84.000 sorsjegy, 42.000 nyeremény!

Számos óriási nyeremény!

Főnyeremény legszerezhető esetében:

20,000.000

(Husz millió Lej)

Jutalom és nyeremények:

12,000.000

7,500.000

2,500.000

2,000.000

1,500.000

stb. Összesen 42.000 nyeremény, több mint Háromszázhusz millió Lej.

Avonali kifizetés készpénzben államilag van biztosítva! Nincs nyereményilleték, általában semmiféle levonás! Az összes sorsjegyek fele nyer!

A sorsjegyek ára: egész 1200 Lej, fél 600 Lej, negyed 300 Lej. A szállítási előzetes befizetés nélküli törénik egy kényelmes átutalási mód megjelölésével.

Fritz Dörge-Bank

Wien I/A. Kärntner Str. 43.

A sorsjegyek eladásával és a nyeremények kifizetésével a minisztérium által lett megbízva. — A sorsjegy készlet rohamosan apad. Rendeljen tehát meg ma. Egyszerű postai lap elágandó.

A húzások 1930. május 20-án kezdődnek

Aradmegyei szőlőtermelők tiltakozó gyűlése a szesz törvénytervezet ellen.

(Arad, április 24.) Országszerte nagy izgalmat keltett a D e a r u pénzügyminiszter új szesz törvénytervezete. A szőlőtermelők országos akcióit indítottak ezen törvénytervezet ellen, amit magukra nézve sérelmesnek találtak és szakértők szerint, ha ebből a javaslatból törvény lesz, akkor pusztulás fenyegeti az egész szőlőtermelést. A kormány ugyanis a szeszilletéket 108 lejről 60 lejre akarja leszállítani és az alkoholtermelést lényegesen fel akarja emelni.

Az aradmegyei szőlőtermelők ebben az ügyben holnap, pénteken délután fél 4 órakor gyűlést tartanak Gyorokon és tiltakozó szavukat emelik fel az új törvénytervezet ellen. A holnapi gyűlésen megválasztják az aradmegyei szőlőtermelők kiküldöttjeit is, akik vasárnap részt vesznek a bucuresti-i bortermelő kongresszuson. Vasárnap ugyanis a bucuresti-i Dacia nagytermében a romániai bortermelők tiltakozó nagygyűlést rendeznek, amelyen rá fognak mutatni a törvénytervezet veszedelmére és a gyűlés után küldöttséget menesztenek a kormányhoz és a régenstanácshoz, hogy a javaslat sérelmes részének módosítását kieszközljék.

Furfangos képcsálók garázdálkodnak Aradon

Bécsi ügynökök ostroma az erdélyi és bánáti városok ellen. — Fantasztikus mese a Bécsben elhunyt híres mecénásról. — Folyik a nyomozás a csalók kézrekerítésére.

ra. Természetesen a becsapott áldozatok nagy része nem tesz feljelentést, mert szégyelli, hogy ennyire falhoz tudták állítani és vannak olyanok is, akik egyenesen letagadják, mintha ők is vásároltak volna ilyen „festményeket.”

Az eddigi megállapítások szerint a társaság székhelye Aradon volt és innen indultak el a többi erdélyi és bánáti város felé.

s Aradról szállították az előzetesen elhelyezett képeket az ország többi részébe. A hatósági nyomozás nehezen halad, mert kevesen vannak csak, akik bevallják, hogy huszezer lejt dobtak ki egy mázalmányért, amelyről naivul elhitték, hogy száz- vagy kétszáz ezer lejt ér.

Az aradi mozik mai műsora.

CENTRAL MOZGÓ. Ma, pénteken háromnegyed 5, 7 és egy negyed 10 órakor Tea von Harbo regénye nyomán, Fritz Lang világhírű rendezésében ASSZONY A HOLDBAN. A filmtechnika legújabb csodája.

SELECT MOZGÓ 5, 7 és 9 órakor: A FEHÉR STADION. Nagyszabású sportfilm a St. Moritzi téli olimpiaszról.

ELITE MOZGÓ. Utoljára Clara Bow-val a főszerepben a SZERETŐ. Különleges kalandorkép.

GRADISTE MOZGÓ 7 és 9 órakor utoljára Tom Mix-szel a főszerepben: HARC A GYÉMANTÉRT.

HIREK.

Kiállítják a costesti-i tűz-vész ereklyéit.

A begyűlt összeget az elhunytak hozzátartozóinak felsegélyezésére fordítják.

Bucurestiből jelentik: Ma érkeztek a fővárosba azok az ereklyék, amelyek megmaradtak a costesti-i tűzkatasztrófánál a templomi műtárgyak közül. A legérdekesebb a nap kezében tartott biblia, amely majdnem teljesen sértetlen, csak a szélét pörkölték meg a lángok. Az ereklyéket az Atheneumba kiállítják és a belépti díjakból befolyó jövedelmet az elhunytak hozzátartozóinak felsegélyezésére fordítják.

A régenstanács egyébként ma 50.000 lejes gyorssegélyt folyósított a costestieknek.

— **Időprognózis.** Meleg idő várható, erősödő zivatarhajlamokkal.

— **Mária királyné itthon.** Bucurestiből jelentik: Miklós régensherceg Balciha utazott édesanyja, Mária özvegy királyné látogatására. Elena extrónörökösne szintén Balciha ment. A Tara című lap értesülése szerint az özvegy királyné június elsejéig marad Balciiban, azután Sinaiába jön, ahol a nyarat fogja tölteni. Ileana hercegnő május végéig Kalróban marad Lahovary hercegnő társaságában, azután ő is hazatér és Sinaiába utazik.

— **A szociáldemokraták ünnepelhetnek május elsején.** Bucurestiből jelentik: Anghelescu belügyi alminiszter ma megbeszéléseket folytatott a szociáldemokrata párt vezetőivel a május elseji ünnepségekre vonatkozólag. Az alminiszter kijelentette, hogy a szociáldemokratáknak szabad a gyülekezés és a mezei ünnepség, tilos az uccai demonstráció. A kommunistáknak semminemű összeüvöltést nem engedélyez a kormány.

— **Ellopták az arany tollat, amivel a locarnói szerződést aláírták.** Hágából jelentik: Azt a híres tolltollat, amellyel annak idején a locarnói szerződést aláírták, ismeretlen tettesek ellopták. A tolltollat Locarnó város kölcsönözte a hágai békekonferenciára és most vizsgálat indult az értékes ereklye kézrekerítésére.

— **Aradi származású főorvos kitüntetés.** Dr. Farkas Ignác aradi származású orvost, aki jelenleg a budapesti Chewra Kadisa által alapított Szeretef-kórház sebész-urologus főorvosa, figyelemreméltó kitüntetés érte. Az orvosi tudomány terén elért eredményes működésének elismerésül a magyar kormány — az egészségügyi minisztérium felterjesztésére — egészségügyi főtanácsosnak nevezte ki. Dr. Farkas Aradon végezte középiskolai tanulmányait. Volt tanárai közül Kara Győzővel még mindig intim jó viszonyban van, gyakran keresi fel leveleivel. Dr. Farkas Ignác fia néhai Farkas Ábrahám aradi szesznyakereskedőnek, és közeli rokona Höfllich Béla dr. aradi ügyvédnek. Dr. Farkas egyike azoknak a budapesti orvosoknak, akiknek a legnagyobb páciens-túrja van, aradiak is számosan keresik fel a kiváló budapesti főorvost.

— **Béla-nap az aradi Magyar Pártban.** Tegnap Béla-napot mutatott a kalendárium, amely alkalommal igen sokan keresték fel üdvözlötükkel dr. Barabás Bélát, a magyarság nagynevű vezérét és dr. Parecz Béla országgyűlési képviselőt. A két „Bélát”, mint azt lapunk más helyén megírjuk, a ségai magyarság lelkesen ünnepelte névnapjuk alkalmából.

— **Munkanélküliek küldöttsége a városházán.** Ma délután az aradi munkanélküliek népes küldöttsége járt Lutai Cornel dr. interimár bizottsági elnöknel, akit arra kértek, hogy a város ne szüntesse be a kenyéradagok további kiosztását. Lutai Cornel dr. erre vonatkozólag határozott ígéretet is tett. Az interimár bizottság elnöke kijelentette továbbá, hogy most már haladéktalanul megindítja a már ismert társadalmi akciót a munkanélküliek felsegélyezésére.

Hajhullás, hajkorpa

képződés ellen használjuk a dr. Földes-féle Veropetrol hajszeszt. — Készíti dr. Földes-gyógyszertár, Arad.

Meggyilkoltak egy budapesti magánzót.

Baltával apró darabokra vagdalták a fejét.

Budapestről jelentik: Ma délben a Hunyadi-ucca 10. sz. házból fajveszékülésre lettek figyelmesek a járőrök. Mire a lakásba behatoltak s megállapították, hogy ott Dürner Vilmos magánzó vérbefagyva fekszik, akinek baltával apró darabokra vagdoszták koponyáját. A nyomozás megindult.

Budapestről jelentik: A nyomozás eddigi

adatai szerint a gyilkosság ügyében Nagy Endre 27 éves órásszegéd került gyanúba, aki Dürneréknél lakott albérletben és aki a gyilkosság után eltávozott otthonról és azóta nyomtalanul eltűnt. Nagy Endre órásszegéd sőtönyi születésű, 170 centiméter magas, sovány, hajlott háru, fekete vált arcu fiatalember, akinek felső fogsora aranyból van.

A prágai parlament viharos ülése

A kommunisták botrányt provokáltak a husvétii véres tüntetések miatt.

Prágából jelentik: Ma tartotta a képviselőház husvét utáni első ülést, amelyen a kommunisták ismét botrányos jeleneteket provokáltak. Napirend előtt interpelláció hangzott el kommunista részről a Rabotinban vasárnap történt véres összeüvöltésről. Bodra kommunista képviselő a rabotini vérengzésből származó ruhafoszlányokat lobogtatott a kormánypárti padosorok felé.

A nagy lármára a miniszterelnök felemelkedett, hogy elhagyja helyét, mire a kommunisták követelték, hogy maradjon továbbra is helyén, majd röpcédulákkal árasztották el a kormánypárti padosorokat. Kopecki kommunista képviselőt az elnök kétszer is rendreutasította, azonban a láрма ennek dacára tovább tartott. Csak nagyveljezen lehetett a napirendre rátérni.

Katasztrófa egy liegei vegyigyárban.

Felrobbant egy ammoniakvastartály. Hat munkás meghalt, hetvenen megsebesültek.

Liegeből jelentik: Az egyik gyárban felrobbant egy hatalmas vastartály, amely ötven köbméter ammoniakot tartalmazott. A robbanás oly heves volt, hogy a tartály részei kilencven méternyi távolságra repültek. Egy munkás a helyszínen meghalt, hat munkás életveszélyes állapotban a kórházba szállították, de a belélegzett gáztól ezek is károsodtak. Tíz munkás súlyos mérgezési tünetek között betegedett meg. Hatvan munkás csak könnyebb természetű mérgezést kapott, úgy hogy vissza lehetett őket bocsájtani.

— **Eltűnnek a bódék a pályaudvar környékéről.** Az aradi vasutállomás mellett évek óta állanak az élelmiszerárúsító bódék, amelyeket hadiözvegyek béreltek a várostól. Nemrég történt, hogy egyes bódétulajdonosok másnak adták ki ezeket a bódékat, mire a város megvonta tőlük a bérletet. Az érdekelt hadiözvegyek megfélembtették a város döntését a temesvári tábla revíziós bizottságához, amely ma döntött az ügyben. A revíziós bizottság elutasította a felebbezést és kimondotta, hogy a városnak jogában állott megvonni a bérletet, annál inkább, miután beigazolta, hogy a bódék által elfoglalt területre városrendezési szempontból szükség van.

— **Eljegyzés.** Kiss Cica, Aradon is jól ismert novisadi (ujvidéki) urileányt eljegyezte Vukosa Vljevici Zivorad, a novisadi repülőezred főhadnagya.

— **Gipszbe helyezték Steinitzer Pál dr. lábát.** Steinitzer Pál dr. köztisztviselőben álló aradi ügyvéd, mint elsőnek jelentettük, csipőben eltörte a jobb lábát. A Therapia-szsanatóriumba szállították, ahol a sérült testrészt begipszelték. Steinitzer Pál dr. ma már teljesen fájdalommentes állapotban várja végleges gyógyulását.

— **Colbasiu dr. jobban van.** Jelentettük, hogy dr. Colbasiu János aradi hörgőgyászt súlyos vérmérgezési tünetekkel beszállították az aradi Therapia-szsanatóriumba, ahol dr. Roth Marcell magántanár megoperálta. Az operáció után már valamivel biztosabbnak mutatkozott Colbasiu dr. állapota, míg most öröndetes javulás állott be. Most már valószínűnek látszik, hogy Colbasiu dr. erős fizikuma megbirkózott a súlyos betegséggel.

**Dramát sok ember írt.
De poloskát LOVAS egyedül írt**
Arad, Sztrada Oltuz (Illés-ucca) 111.

— **Mandolint pengetve ugrott a vonat kereké alá.** Kolozsvárról jelentik: Ma reggel 7 órakor a Renner-börgyárnál, az ugynevezett halálsorompónál, ahol a szegényebb osztály szokta öngyilkosságait elkövetni, a lakóknak feltűnt egy fiatalember, aki mandolint pengetve sétált a vágányok mentén. Azt hitték, hogy mulatozástól hazatérő, még mindig mámoros fiatalember, ezért nem vettek különösebb gondot rá. Amint a bucuresti-i személyvonat befutott, a fiatalember hirtelen a vonat elé dobta magát, amely darabokra szaggatta és néhány száz méterre magával hurcolta. Zsebében levelet találtak, amelyből kiderült, hogy Nemes Jusztin bádogossegéd, aki tettét azért követte el, mert menyasszonyával, akivel az este együtt mulatott, az éjszaka valami felett összekülömbözött.

— **Összemarta a kutya Salzberger dr. aradi ügyvéd kis fiát.** Tegnap, az esti órákban egy spitz-kutya összemarta dr. Salzberger Sámuel aradi ügyvéd másfél éves fiacskájának az arcát. A kisfiú Salzberger egyik ismerősénél játszódott a kutyával, amely arcát véresre harapta. Előbb attól tartottak, hogy a kutya veszett volt, azonban az állatorvos megállapította, hogy ez a vesztély nem fog fenn. Salzberger dr. kisfiát a Therapia-szsanatóriumban körözték be. Sérülése már teljesen javulóban van.

— **Magyar munkásnő feltűnéségi drámája Bécsben.** Bécsből jelentik: A Stolber-uccai munkaközvetítő hivatal beiratánál Seifert Ferenc munkás közvetlen közelről háromszor rálőtt Kovács Franci munkásnőre, azután önmaga ellen akarta fordítani a fegyvert. A munkásnő azonnal meghalt. Seifert öngyilkosságát sikerült megakadályozni. A munkás kihallgatása alkalmából elmondotta, hogy tettét féltékenységből követte el.

— **A tartalékos tisztek jelentkezése.** Az aradi Cercul de Recrutare ezúton hívja föl a körzetéhez tartozó tartalékos tiszteket, hogy április 30-ig feltétlenül tegyenek eleget jelentkezési kötelezettségüknek. Jelentkezni a városban délutól 9—12-ig és délután 3—6-ig lehet. kivétel szerda, szombat és vasárnap képez, amikor hivatal nincsen. A jelentkezés vagy egyenruhában, vagy civilben is történhet.

— **Május 30-án kezdődik a sorozás Aradon.** Az 1909-ben született fiatalok, vagyis az 1931-es korosztály sorozását május 30-án kezdi meg az aradi hadkiegészítő parancsnokság sorozóbizottsága. A városháza kistanácsstermében május 30-án kötelesek jelentkezni sorozás véget azok, akiknek családi neve A. és B. betűvel kezdődik. Május 31-én a C., D., E., F. és G. betűsök. Junius 1-én H., I., J. és K. betűsök, másodikán az L., M. és N. betűsök, harmadikán az O., P., R. és S. betűsök és negyedikén a T., U., V. és Z. betűvel kezdődő nevek. A pótsorozásokat pedig az Aradon sorozandók számára junius 14—16-ig tartja a bizottság a megyeháza kistanácsstermében.

— **Felhívás.** A Romániai Szociáldemokrata-párt aradi kerületi szervezete értesíti az aradi családok kereskedelmi alkalmazottak munkanélküli tagjait, hogy egy nagyobb összegű pénzesemény kiosztása céljából mint igénylők f. évi április 25-ikétől legkésőbb április 29-ikéig összeírás végett jelentkezzenek Str. Col. Pirici (volt Vörösmarty-ucca) 5. szám alatt. Mindenki hozzon magával igazolványt a munkanélküli és család állapota igazolására. Jelentkezés a fenti napokon mindennap d. u. 4 órától este 6 óráig a párttitkárságnál bent az udvarban, a pincérszakcsoport irodájában.

— A most kezdődő meleg tartós lesz a meteorológusok szerint. Fizessen elő jégre Reusz Sándor-cég jéggyárában, Bul. Regela Ferdinand 33. Telefon 141., már holnaptól kezdve házhoz szállítva kapja a jéget.

— „Erdélyi Múzeum“. A nagy lendülettel létrekaptott és szépen virágozó erdélyi magyar szellemi életben eddig a tudományosság mutatkozott a legsivárabb területnek. A nagy letargiából az első megmozdulás 1924-ben történt az Erdélyi Irodalmi Szemle megindulásával. Kiváló része volt abban, hogy az elmúlt években a tudomány szava végleg el nem halkult, de sem erővel, sem erkölcsi háttérrel nem rendelkezett céljai megvalósítására. A hagyományainál és hatvanéves múltjánál fogva a tudományos élet szervezőjére és céltudatos irányítására hivatott Erdélyi Múzeum Egyesület végre elérkezettnek látta az időt, hogy az erdélyi magyar tudományosság vergődését megszüntesse s hanyatlását megállítsa. Ezért elhatározta, hogy az Erdélyi Irodalmi Szemlét átveszi s ennek alapján a maga régi folyóiratát új életre kelti. Így jelent most meg dr. György Lajos főtájkár szerkesztésében az Erdélyi Múzeum XXXV. kötete, amely 14 évi szünetelés után egyenes folytatása az Erdélyi Múzeum-Egyesület 1874-ben megindított és 1917-ben megállásra kényszerült nagynevű régi folyóiratának. Változatos és gazdag tartalma bizonyára megelégedést és megnyugvást kelt az Erdélyi Múzeum-Egyesület gondterhes sorsát osztatlan együttérzéssel kísérő erdélyi magyar társadalomban. Szívesen és kötelességszerűen hívjuk fel az erdélyi magyarság figyelmét a nagy feladatok előtt álló Erdélyi Múzeum támogatására. Kiváltképpen a magyar társadalom öntudatán múlik, hogy a megindult munka céljához jusson. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámot készsággel küld az Erdélyi Múzeum kiadóhivatala, Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop 5.

Dressler Xav. Ferenc és a nagy-szebeni Bruckenthal-liceum énekharának hangversenye.

Vallásfelekezetre való tekintet nélkül, nagy közönség jelent meg a Minorita-templomban Dressler X. Ferenc és a Bruckenthal énekhar hangversenyén. Nyugati viszonylatban is komoly művészetet jelentett Dressler X. Ferenc, a már nálunk is a luteránus templomban való szereplése óta előnyösen ismert orgonaművésznek, valamint a kiváló szebeni kórusnak együttes szereplése. Dressler abszolút fölényrel uralja hangszerét, minden finomságot kihoz belőle, virtuóz regiszterkezeléssel, ezer színben csillogtatja. — most láttuk, hogy milyen elsőrangú hangszer a minoriták orgonája. Műsorában a germán zenei szellem két óriása: Bach és Reger voltak képviselve. Reger interpretálásánál a polifónia szabatos tisztaságának megőrzése mellett, a hangzásbeli szépségek érzéki varázsával is megejtett. Ugyancsak a teljes elismerés hangján szólhatunk a kórusról, amely nagy zenei teljesítményekre is képes együttes. Ideális összetételű vegyes kar, fú szoprán- és alt-szólammal és különösen kiemeljük a két szólam kristálytisztaságát, bár a többi szólam is szinte orgonaregiszterszerű plasticitással dolgozott.

Kitűnő összetanultsággal, szinte az óramű precíz pontosságával vágták be az egyes szólamok, anélkül azonban, hogy ez a művészi szabadság rovására esett volna, vagy iskolamesterkedéssé fajult volna. A műsorokon régi egyházi irók: Kuhn, Schelle, Gallus, Rosenmüller szerepeltek és a kitűnő dirigens Dressler X. Ferenc munkáját dicséri, hogy minden egyes műnél meg tudta ragadni a költői tartalom lényegét. Dicséret és elismerés illeti az aradi minorita-rendet is hogy a kitűnő együttes szereplését lehetővé tette. Dr. Sz. K.

* **Juliusi éjszaka.** (Hunyady Sándor vigjátékának bemutatója az aradi színházban.) Bródy Sándor kisebbik fia: Hunyady Sándor — jelenleg Kolozsváron egyik lap belmunkatársa — Budapest legelőkelőbb prózaszínpadára, a Vigszínházhoz pont Szilveszter-éjelen vanult be ezzel a fülföldi nyári éjszakai játszódó darabjával. A vigjátékának emez feltalálása bizonyos mértékig elvágta a komoly színrejtés útját, de a pesti sajtó dísztügyvált tisztelettel fogadta a Juliusi éjszakát, amelyben vívathatatlán értékeket fedezett fel s egyszersmind olyan lendületet, amely híres édesapját jellemezte. Valami érdekes hangulat fekszi meg a darabot, amely keverke a szalontónusnak,

LEGUJABB.

Ghandi véglegesen feladta a sómonopólium elleni harcot

Ellentétes híradások az hindus szabadságmozgalomról. — Ghandi most az angol alkohol ellen veszi fel a küzdelmet.

Londonból jelentik: A peshavari zendülésnél tizenkét bennszülött esett el. Súlyosan megsebesült tizenhárom hindu és több rendőr. az utóbbiak között van a helyettes rendőrfőnök és egy rendőrfelügyelő. Withakbhay Pappell, a nemzetgyűlés elnöke lemondott tisztéről, mert helyteleníti a letartóztatott foglyokkal való bánásmódot. Fivérét, Vallabhay Pappell, a Ghandi-féle mozgalom kezdetén letar-

tóztatták.

Mahatma Ghandi feladta az angol sómonopól ellen felvett harcot, mert belátta, hogy a küzdelem teljesen meddő.

Most új harcot kezd, amennyiben az angol alkohol akarja bojkott alá venni. Beshevarban még mindig órlási izgalom uralkodik a lakosság körében. További véres összejutésektől tartanak.

Gyilkosság egy budapesti szanatórium kertjében.

Budapestről jelentik: A Pasaréti-úton lévő Révész-szanatórium kertjében rejtélyes gyilkosság történt. Bálint Lajosné negyvenkét éves gazdasszony, aki 102 kilós testsúllyal rendelkezett, csomagokkal megrakodva, Pestre igyekezett. Alig, hogy elhagyta a szanatórium épületét, hangos sikolyokat hall-

de helyt ad néha szénaitatu kiszólásoknak. Amolyan csevegő darab ez, konvencionális véggel, de a közbeeső jelenésstációkban ötlettel, kedéllyel. Az aradi előadás általában jó. Fekete Irén, Csengerly Ica, Homokay Pál, Joánovits Sándor ütök meg leghívebben a sikerültebb figurákat. Az uralkodó színházválságnál is szembejövő kis ház jelent csak meg a premieren és ez a részvételesség általános fokmérője annak, hogy a közönség milyen érdeklődéssel viseltetik az aradi színházról existenciája és egyáltalában az aradi magyar színházról úgye iránt.

* **Az aradi színház heti műsora.** Pénteken: Juliusi éjszaka (színmű, másodsor. B. bérlet.) Szombat: Fráter Lóránd-émlékünnepély: Akácfa- virág (operett, aradi cigányzenekarok részvételével, C. bérlet.) Vasárnap délelőtt: Kabaré-matiné (10, 15, 20, 30, 40 lejes helyárrakkal.) Déntán fél 4 órakor: Huzd rá cigány (operett, mérsékelt helyárrakkal.) Este: Fráter Lóránd-émlékünnepély: Akácfa- virág (operett, aradi cigányzenekarok részvételével, A. bérlet.)

* **Robert Shilton hangversenye Aradon.** Április 26-án este 9 órakor tartja a Minorita Kulturházban egyetlen hangversenyét Robert Shilton, a nagynevű, kiváló baritonista. Az ismert művész névös műsort állított össze, amelyen P. Tosti, Karl Loewe, Buzzi- lecia, Ch. Erlanger, Wagner, Schubert, Verdi, Leo Delibes, Montie, St. Julian és Stefanescu szerzeményei szerepelnek. A koncert iránt, amelyen Afföldi Ilona ismert aradi ének- művész is fellépnek, városszerre nagy az érdeklődés.

* **A t. bérletközönséghez.** A színház igazgató- sága tisztelettel kéri a t. bérletket, a már esedé- kessé vált bérletösszegeket az illetékes helyen be- fizetni sziveskedjenek.

* **Juliusi éjszaka.** Hunyady Sándor közvetlen vigjátéka ma este másodsor kerül színpadra az aradi színházban. Bródy Sándor, a híres magyar íróhoz méltó írói munka, fiának vigjátéka, amelyet Buda- pesten a Vigszínházban mutattak be nagy siker- mellett. Az aradi előadása kitűnő.

* **Fráter Lóránd-émlékünnepély.** Szombaton és vasárnap este az aradi színház Fráter Lóránd emlékének áldoz, amely alkalommal a legmagya- rosabb operettet, az Akácfa- virág-ot tűzte mű- sora a színház igazgatósága. A kitűnő operettben az operettegyüttes legjára vesz részt. Ezenkívül fellépnek az összes aradi cigányzenészek, akik csodaszép Fráter-dalokat játszanak. Bevezető be- szédében Fráter Lórándot egy ismert aradi publi- cista is méltatni fogja. Nanok óta készül az ope- rettegyüttes a Fráter-émlékezetére, amely ugy- szombaton, mint vasárnap meleg visszamelekezés lesz a nagy dalköltőre.

* **Vasárnap délelőtt kabaré-matiné** az aradi színházban az oly hamar népszerűvé vált 10, 15, 20, 30, 40 lejes helyárrak mellett, délelőtt 11 órai

lottak a kertből. A szanatórium személyzete a hang irányába sietett, de ott csak Bálint La- josné csomagjait találta. Később egy rejtett helyen holtan találták meg Bálintné, akit, — mint az orvosi vizsgálat megállapította — egy baltával agyonütöttek. A tetteseket eddig még nem sikerült a rendőrségnek kézrekeríteni.

kezdettel. A pompás kabarészámon kívül az Öreganyó katonája és a Néma asszony című nagy- szerű egyfelvonásosokat is előadja az együttes.

* **Jön „Nem lehetek muzsikászó nélkül“** című Móricz Zsigmond-vigjáték, amely a nagy magyar író egyik legpompásabb alkotása. Premier kedden.

Kéthónapi fogházra ítélték a magyar belügyminisztert támadó budapesti hírlapíró.

Budapestről jelentik: Az itélőtábla Csáth- tonácsa ma hirdetett ítéletet Szoitovszky Bé- la belügyminiszter Titán sajtóper-ügyében. A belügyminiszter rágalmozás miatt indított perét Szokoly hírlapíró ellen, aki a Dagály-uccal rendőrlakótelep építésével kapcsolatban tá- madta a belügyminisztert. A törvényszék el- sőfokon 2000 pengőre ítélte Szokolyt, ami el- len a védelem felebbezett.

A tábla mai tárgyalása rendkívüli izgal- mak között folyt le, többnyben és összeütö- zésre került sor, majd kihirdették az ítéletet, mely megsemmisítette az elsőfoku ítéletnek a büntetés kiszabására vonatkozó részét és a vádlottat 2 hónapi fogházbüntetésre ítélte. A vádlott a táblai ítélet ellen a Kuriához fele- bezett.

Stere pihenni akar.

Nincsenek harcias szándéka. — Stere kertészke- dik és memoárait írja.

Isából jelentik: A Jasi-í Avantul című lap Stere néhány érdekes kijelentését közli. Az újsá- gíró kérdésére vonatkozólag a visszavonultatott politikus elmondotta, hogy nincsen harci szándéka és boldog volna, ha a kormány meg tudná állapítani minden rázkódtatás nélkül Bessz- arábiához való viszonyát.

— Kevés van már hátra életemből. — ugy- mond — ezt a keveset pihenéssel szeretném eltöl- teni. Jelenleg kertjeimet gondozgatom és memoár- jaimat írom. De ha hívni fognak, feljesíteni fogom kötelességemet, akár a múltban, hogy a szűkebb hazáért és a közjéért dolgozzam.

Arra a kérdésre, hogy mit szándékszanak ten- ni elybarátai, Stere ezeket mondotta:

— Ezeknek magatartása a kormánytól függ. Ha a kormány demokratikus szellemben vezeti az ügyeket és respektálni fogja egyes tartományok kívánságait, úgy az én barátaim nem gördítenek akadályt a kormány munkája elé.

Egy üveg ára a közönség részére 75.— Lei.

Hátfájások ellen használjanak Sloan's Liniment-et.

Miért szenvedjen Ön a nehéz, nyomós fájdalomtól, ha ezektől egy kevés Sloan's Liniment által megszabadulhat.

A Sloan's Liniment bedörzsölés nélkül könnyen beszívódik, felmelegíti és megnyugtató a beteg szöveteket és elhárítja a fájdalmakat.

Mindig legyen kéznél egy üveg Sloan's Liniment, mert ennek alkalmazása nagyon könnyű és nem hagy nyomot a bőrön. Reuma, izmágy, ízületi mindennemű hasonló fájdalom meggyógyítható a Sloan's Liniment használata folytán.

**Sloan's Liniment
Megszüntet minden
fájdalmat**

KÖZGAZDASÁG.

A budapesti bankfuziók.

Bankvezérek tárgyalásai Cannesban. — A cáfolat. —

Mit ír a Pesti Hírlap?

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank és a Magyar Olasz Bank fuziójának szenzációját a két érdekelt pénzintézet határozott hangú közleményében cáfolta meg, de az esemény híre mégis változatlanul le tudja kötni a magyar gazdasági élet érdeklődését. Több budapesti lap is foglalkozott a nevezetes hírrel, köztük a közgazdasági kérdésekben mindig komoly és konzervatív Pesti Hírlap is. Egyik budapesti lapból vesszük a következőket:

Mit keresett Weisz Fülöp Cannesban?

Az újságíróknak igazán nem sok köze lehet ahhoz, hogy Weisz Fülöpnek, a Kereskedelmi Bank elnökének mi keresnivalója lehet Cannesban, a világ egyik legelőkelőbb fürdőhelyén, ahol a pénz kiválasztottjai szoktak találkozni egymással.

Weisz Fülöp azonban ezt az utazását és fűdülését nem pusztán szórakozásként használta ki. Magyarok, akik ismerik Weisz Fülöpöt és ismerősek az európai országok pénzügyesek között, érdekességgé tekintették, hogy Weisz Fülöp nap-nap után együtt volt itt a világhírű fürdőhelyen Commadore Toepflitz-vel, a Banca Commerciale Italiana elnökével, aki Olaszországban körülbelül olyan pénzügyi előkelőség, mint Magyarországon Weisz Fülöp.

Különben Commadore Toepflitz a Magyar-Olasz Bank alelnöke és ennek az együttlétnek nem egyszerű barátokozás volt az indítóoka, hanem a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank és a Magyar-Olasz Bank fuziójának a megbeszélése.

Négy héttig tartottak a megbeszélések, a melyeken természetesen Eber Antal is részt vett — mint az most már lassan-lassan kiszivárgott. Azok, akik beavatottak — és ilyenek Weisz Fülöpön, Eber Antalón, dr. Stein Emilén kívül édeskevesen voltak — tudják azt, hogy még a személyi kérdéseket is megbeszéltek Cannesban és tisztázták azokat a problémákat is, hogy a Banca Commerciale hogyan kapcsolódik bele majd a fuzió után a Kereskedelmi Bank érdekelttségébe.

Nagyarányu leépítés.

Eddig a cél, amelyet aztán a fuzió cáfolata követett.

„Még is — állapítja meg a szenzációs hírt átvevő Pesti Hírlap — a hírek, amelyek pénzintézetek fuziójára és tisztviselő-állományuk további lebontására vonatkoznak, minden cáfoló nyilatkozat ellenére tartják magukat. Hogy az Olasz-Magyar Bank és a Kereskedelmi Bank koncentrációja be fog következni, mindenki hirdeti, csak éppen a közvetlenül érintett intézetek nem hajlandók megerősíteni, ami, különben természetes is. A banktisztviselők egy részének május elsején történő elbocsátására vonatkozólag azzal a megjegyzéssel

hallottunk konkrét elhatározásokat, hogy ez-uttal nemcsak kisrangú és kisfizetésű emberek kerülnek sorra, hanem a felső vezető rétegből is — fejezi be cikkét a Pesti Hírlap — hogy kiadós megtakarításokat érthessenek el“.

A Chevrolet Motor Company története.

Husz éve annak, hogy egy kis detroiti műhelyben Louis Chevrolet megépítette első kísérleti kocsiját. Kitartó munkájának eredményeként 1911 év végén már öt kész kocsival rendelkezett. Gyártmányai iránt sikerült felkeltetnie a bemutatott próbák alkalmával pénzügyesek érdeklődését, úgy, hogy 1911 novemberében már meg is alakíthatta Michiganban a Chevrolet Motor Companyt. Ezután már az események gyorsan követték egymást. 1912-ben a Társaság gyárat alapított Detroitban és az első gyártási év eredményeként 2999 Chevrolet-kocsit helyezett el a piacon. Az 1913-ban előállított kocsik száma már meghaladta a 6000-et. Ez az akkori időkben hatalmasnak mondható produkció egy újabb üzemi megnyitását tette szükségessé New Yorkban.

Az 1915-ben előállított „Model 490“, mely nevét 490 dolláros áráról kapta, olyan szenzációs sikert aratott a közönség körében, hogy a 69.000 egységet kitevő évi összprodukció kevésnek bizonyult. Még az az évben megalakították a delawari Chevrolet Motor Companyt, melynek az összes azelőtt létesített vállalatokat alárendelték. Egyidejűleg a new-yorki gyárteleppel szemben hatalmas központi irodát rendeztek be.

Jelentős változás állt be a Társaság történetében 1918 májusában, ugyanis a General Motors megvette a Chevrolet Companyt összes alvállalataival egyetemben. Újabb lendületet vettek a Társaság ügyei 1922-ben, amikor a General Motors W. S. Knudsen mint alelnököt a Chevrolet Companyhoz delegálta. — Ugyancsak ettől az időtől kezdve készíti a Fisher karosszéria-gyár a Chevrolet csukott modeljeinek karosszériáit.

A növekvő kereslet újabb 5 gyártelep felállítását tette szükségessé 1923-ban, mely év februárjában készült el a milliódik Chevrolet-kocsi. A következő év legnevezetesebb eseménye a szeptemberben innepélyes keretek közt felavatott próbapálya megnyitása volt, melyen évente egymillió mérföldet szaladnak le a kipróbálásra szánt kocsik. Ugyancsak 1924-ben lépett elő W. S. Knudsen a Társaság elnökévé és egyben vezérigazgatójává, átadván alelnöki székét R. H. Grantnak.

1925. év júliusában készült el a 2 milliódik Chevrolet, az évi össztermelés pedig 500 ezer kocsi volt.

1927-ben a Chevrolet-gyár évi egymillió kocsit kitevő termelésével a világ legnagyobb

produkciójú autógyárává lépett elő. Ugyancsak év januárjában készült el a flinti gyárban a 3 milliódik Chevrolet.

1928 januárjában a 4 milliódik, szeptemberben pedig az 5 milliódik Chevrolet gördült ki a flinti gyár kapuján. A termelés rohamos emelkedését az alábbi számok teszik szemléltetővé. 1924-ben: 309.000, 1925-ben: 510.000, 1926-ban: 728.000, 1927-ben: 1 millió 001.000, 1928-ban: 1 millió 200.000, 1929-ben: 1 millió 350.000. Az újonnan beállított modern munkagépek lehetővé teszik, hogy a Chevrolet-gyár ez évben napi 6000 kocsit állíthasson elő.

= Helyi valutaárak. Valuták: Budapest Lei 29.60, Bécs 23.90, Berlin 40.25, Zürich 32.60, Páris 6.60, Prága 5.00, New-York 168, Milánó 8.90, London 817, Belgrád 2.98. — Devizák: Budapest Lei 29.50, Bécs 23.74, Berlin 40.15, Zürich 32.61, Páris 6.63, Prága 5.00, New-York 168.25, Milánó 8.84, London 817.50, Belgrád 2.98.

= A kereskedők közgyűlése. Az Aradi Kereskedelmi Testület vasárnap d. e. 11 órakor az Iparkamarában tartandó évi rendes közgyűlése az utolsó lesz a vezetőség reménye szerint, amelyet idegen hajlékban, vendégházban tartanak meg Arad kereskedői. Az egyesület elnöke, Domán Sándor a testületi kereskedelmi iskolai épületeknek az iskolai bizottság részére történő eladása kapcsán be fog számolni azokról az elgondolásokról is, amelyek előreláthatólag egészen rövid időn belül módot fognak nyújtani arra, hogy Arad kereskedői érdekképviseletüknek nemcsak állandóan rendelkezésre álló helyiséget biztosítsanak, hanem az egyesületi hivatal elhelyezése mellett egyben megfelelő otthont is, ahol rendszeresen együtt lehessen, minden alkalommal találkozhassék ügyeinek megbeszélése és fokozottabb összetartozandósága ápolása végett az egyesület minden tagja. A vezetőség reméli, hogy a rövidesen megnyitható otthon új korszak kezdetét jelezheti a Kereskedelmi Testület életében és a háború és az azt követő súlyos viszonyok ezer jogos panasza mellett elért kereskedőtársadalom újult erővel és fegyelmelt összetartással folytatja itt gazdasági önvédelmi hivatását. A közgyűlés elé éppen egy a vezetőség, mint a tagok igen nagy érdeklődéssel néznek.

= Az „Heana“ cérnagyár R.-T., amely alakuló közgyűlést múlt hónap negyedikén tartotta meg, bejegyzését kérte az aradi törvényszéken, a vállalat alaptőkéje 500 ezer lej, 250 darab kétezer lejes részvényben képviselve. Az igazgatóság tagjai, — akik egyben az alapítók is — a következők: Bruckner Sándor és Kürt József, mint igazgatók, Braun Miksa, mint az igazgatóság tagja.

= Csődkérelem. Ma délelőtt újabb csődkérelem futott be az aradi törvényszékre. Stiasni és Spitzer bécsi bőrnagykereskedő-cég kért csődöt Zimmermann Izidor aradi borkereskedő ellen 4800 csehkorona követelése erejéig. A csődbíróság a jövő hét folyamán tárgyalja érdemében a kérelmet.

= Céghivatali hírek. Az aradi törvényszék céghivatala ma iktatta cégbejegyzési lajstromába a „Consum“ Kereskedelmi R.-T.-t., amely március 12-én tartotta meg alakuló közgyűlést. Az új részvénytársaság célja árukihitelezések eszközzése és a kihitelezett értékek egymás közötti biztosítása. A Consum Kereskedelmi R.-T. 1 milliós alaptőkével alakult, mely összeget névre szóló részvényekben jegyezték le. Az igazgatóság tagjai Radó Gyula, Bársony Andor, Szigeti Oszkár, Glesinger Viktor, Strasser E. Ignác, Manea Demeter, továbbá Apponyi Gyula aradi kereskedők. — A Sírán (Világoson) működő „Zwack“ likörgyár élére Auerbach Béla aradi kereskedő került igazgatói minőségben. — A Téglapálya R.-T. bejelentette a céghivatalnak, hogy legutóbbi közgyűlésén Brandeis Henrik, dr. Juhász Géza, Pollák Sándor és Pollák József kerültek az igazgatóságba. — Az „Aradi Munkások és Tisztviselők Termelő és Fogyasztási Szövetkezete“ bejelentette, hogy legutóbbi közgyűlésén Gyöngyösi János, Tóth Gábor, Kemény Lajos, Tóth Sándor, Macean Demeter, Halabrini János, Rauman Lipót és Darvas György kerültek az igazgatóságba.

Román-osztrák kereskedelmi tárgyalások.
Bucurestiből jelentik: Ma este osztrák delegáció érkezett Bucurestibe a kereskedelmi szerződés tárgyalásának főlvétele ügyében. A delegáció vezetője: Wildner meghatalmazott miniszter. A tárgyalások holnap reggel kezdődnek még a külügyminiszterkamban.

Angol kölcsönt kap Magyarország. Londonból jelentik: Itteni hírek szerint a közeljövőben magyar kölcsön kibocsátása várható és az első egymillió fontos részletet Rotschild és Schroeder & Bachring Brothers bankárok bocsátják ki. A kölcsön kibocsátása kapcsolatban van azzal az ígérettel, amelyet Bethlennék a hatalmak tettek Hágában, a magyar miniszterelnök konciliums magatartása miatt.

Egyéves kereskedelmi szerződés Németországgal. Bucurestiből jelentik: Az Adeverul értesítése szerint a kormány a német kormánytól egyeztetendő provizoriális kereskedelmi szerződési ajánlatot kapott, amely felett a közeli napokban fognak dönteni.

A német vegyipari gyárak megvonták a hitelt a romániai kereskedőktől. Bucurestiből jelentik: A német vegyipari gyárak értesítést küldtek az erdélyi és bánági gyógyáru nagykereskedőknek, hogy a hitelt megvonták és ezentúl csakis biztosíték ellenében hajlandók szállítást eszközölni részükre. Ez a nagyfontosságú intézkedés a gyógyáruk valószínűleges árágulását fogja maga után vonni.

Az új lakbértörvény ismertetése

(I. közlemény.)

A lassú leépítés élve alapján áll az új lakbértörvény is. Nem ártott volna a gyorsabb tempóban való leépítés sem, mert a lakberek erősen lefelé haladó tendenciát mutatnak s mert soha annyi bérbeadó lakás sem állott üresen, mint éppen ma.

Az új lakbértörvény főbb alapelvei a következők: Az új lakbértörvény 1930. április hó huszonharmadiktól 1931. április huszonharmadikáig terjedő egy évre lett meghozva. Ezen időre a következő, eddig is a meghosszabbítás kedvezményében részesült — tehát régi — bérlők lakbérteltet hosszabbította meg:

a) Azon köztisztviselőket és nyugdíjasokat, akik évi jövedelmé nem haladja meg a 400.000 lejt. Miután ilyen magas fizetésű köztisztviselő vagy köznyugdíjas alig van, tehát megállapíthatjuk, hogy a meghosszabbítás a köztisztviselők és köznyugdíjasok 99 százalékára kiterjed.

b) Azon köztisztviselők rekvirált lakásainak a lakbérteltét is meghosszabbította az új törvény, akikre már az 1929. évi lakbértörvény is kiterjesztette ezen kedvezményt. Viszont ezekre sem terjed ki a kedvezmény, ha 400.000 lejen felüli összjövedelem után voltak 1929-ben megadóztatva.

c) A nem köztisztviselő és nem köznyugdíjas összes egyéb foglalkozású régi bérlők lakbérteltét csak az esetre hosszabbítja meg az új törvény, ha az 1929. évben a bérlőknek és — a szolgáltatást kivéve — összes velük együtt lakó egyéneknek globális adóval megrótt összjövedelme nem haladja meg az 120.000 lejt.

Megjegyzendő, hogy az összjövedelem kiszámításánál a köztisztviselőknél és köznyugdíjasoknál is figyelembe veendő a velük közös háztartásban lakó összes — szolgáltatásban nem álló — egyének jövedelmei. Azonban a 400.000 lejes összjövedelem így is igen nehezen lesz bizonyítható a köztisztviselőknél és köznyugdíjasoknál.

Ha valamelyik személy — tehát akár a bérlő, akár annak kéréséttől bíró lakótársa — nincs globális adóval megróva, ez esetben az összjövedelmet a bíróság állapítja meg. Ha a köztisztviselő vagy köznyugdíjas bérlő 1930. április 23-ik napja előtt elhalt és özvegyet vagy kiskorú gyermekeket hagyott hátra — azokra is kiterjed az egy évi meghosszabbítás kedvezménye

A fentebb fel nem sorolt — és így a meghosszabbítás kedvezményéből kizárt — régi bérlőknek akikkel még az 1929. évi lakbértörvény védett, az új törvény értelmében jogukban áll 1930. október hó 26-ikáig benne lakniok régi lakásaikban. Az 1927. évi lakbértörvény értelmében hozott kikalkulációs ítéletek végrehajtását az új lakbértörvény 1930. október hó 26-ig, illetve 1931. április hó 23-ig felfüggesztette.

Az 1927., 1928. és 1929. évi lakbértörvények hatálya alatt megkötött szerződések, ha ezeket harmadik személyekkel — nem a lakásban jelenleg benne lakó régi bérlővel — kötötték meg, nem semmisek, hanem azok életbeléptetését az új törvény 1930. október hó 26-ikáig, illetve 1931. április hó 23-ikáig kitolja.

Azonban egy a háztulajdonos, mint a bérlő felmondhatja az új törvény életbeléptetésétől számított egy hónapi határidőn belül — közjegyző vagy portarel útján — az ilyen lakbérleti szerződést, amely a felmondás folytán a törvény erejénél fogva semmissé válik, anélkül, hogy a szerződő felek bármelyikét is szerződészegőnek lehetne tekinteni.

Dr. Székely Aladár.

SPORT.

Az Unirea imponáló győzelmet aratott az ATE. felett.

Az AMTE lépésben verte a Tricolort.

(Arad, április 24.) A Szentgyörgynapi ünnepeket az aradi csapatok barátságos mérkőzések lejátszására használták fel. A mérkőzések közül az AMTE—Tricolor összecsapás a munkások előre látható győzelmével végződött. A másik mérkőzés nagy meglepetéssel végződött, mert a II. osztályú Unirea szinte megsemmisítő győzelmet aratott az ATE felett.

AMTE—Tricolor 5:0 (1:0). Az AMTE kezdetől a kezében tartja a mérkőzés sorsát és fölényesen játszva, biztos győzelmet arat. Az első féldő gólját Dobra fejessel szerzi meg. Szünet után Tolán és Dvorcsák két-két gólt szerez az AMTE-nak. Az AMTE Tolán és Walter révén két tizenegyest kihasználatlansággal hagyott. Bíró: Csenka Gábor.

Unirea—ATE 5:0 (3:0). Meglepetésszerű, de megérdemelt győzelmet aratott a másodosztályú egyik bajnokaspiránsa, első osztályú ellenfelén, amely komplett összeállításban vette fel a küzdelmet. Már az első féldőben három góllal vezet az Unirea. Mucsi (2) és Mayer révén. Szünet után Megyeri és Henrik növelik az előnyt. Bíró: Czákó György.

O Sportélet Újszentannán. Az újszentannai Sport Club husvét hétfőjén délután barátságos labdarugó mérkőzést rendezett, melyen a vingai labdarugó csapattal mérkőzött. A mérkőzés eredménye 10:0 az újszentannaiak javára. Bíró: Pfau J., az újszentannai Sport Club alelnöke volt. — 23-án pedig az újszentannai „Unió” a pankotai Spártával és az Unióban működő újszentannai német iparosifuság csapata a pankotai butorgyár csapatával játszott. Mindkét mérkőzést az újszentannai csapatok nyerték meg, még pedig 4:2 és 2:1 arányban. A Spárta jól, de tulzott hevességgel játszott. Bíró: ezeken a mérkőzéseken is Pfau János volt.

NYILTÉR.

E rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejthetetlen jó férjem és édesapám temetésén résztvettek, ravatalára koszorút és csokrot helyeztek s vigasztalásukkal mély fájdalomunkon enyhíteni igyekeztek. — A „Kegyelet” temetkezési vállalatnak a páratlan rendezésért, ezúton mondunk szívünk mélyéből köszönetet.

Özv. Poszmayer Jánosné és gyermekei.

A vér és a bőr.

A bőr nem egy festünket borító takaró, mint ahogy a köztudat elképzei, amely teljesen külső és önálló életet folytat, ellenkezőleg a bőr egy a szervezetünkkel és egy kettős csővezeték által van összekötve a szervezettel, ami egyúttal egy közös határt képez: tehát a derma és amelyik az ugynevezett közös határt alkotja.

E kettős csővezeték a következő részekből áll: 1. a vérvezető erekből, amelyek kanalizálják a test szöveteit és 2. az idegösszeköttetésből, amelyek az ideiglenes és általános érzéseket irányítják.

Amikor a vesé vagy a máj nem működik rendesen, amikor a bél felmondja a szolgálatot, amikor a túl megerőltetett idegek nem érznek vagy mikor egy mérgezés következik be, a mérge nem késik a felületre felemelkedni és ott virágozik mint egy egészségtelen virág, hasonlóan egy folyadék felforrásához.

Komoly eseteit ezeknek egzema, urticarie, psoriasis, anene, erytheme polymorph stb.-nek nevezik és egy egész csomó bántalmat okoznak, némelykor megalázóak és fájdalmasak, könnyebb eseteiben: szeplők, pattanások, májfoltok a megnyilvánulásai.

CHATELAIN DEPURATIV (Dr. Mangét formulája megjelenése megrendítette a bőrgyógyászat terapiáját, mert ennek a legmagasabb fokú kettős hatása van: 1. a vér mérgeit neutralizálja, 2. elősegíti a vér kiválasztását és újra fölébreszti az emonetoirok működését.

CHATELAIN DEPURATIV (Dr. Mangét formulája) magában foglalja és pótolja az anti-septikumokat, a desinfectiot, az antitoxinokat, phagocitákat stb. 15 növény hatóanyagát.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis az apróhirdetések naponta d. i. 5 óráig adhatók fel. Biheller-dohánytőzsde, volt Andrassy-tér 16. Karácsonyi-dohánytőzsde, volt Weltzer J.-n. Dohánytőzsde volt Kossuth-u. 4 szám, Juhász Gábor fűszerüzlete v. Orczy- és Dezső-utca sarok.

Dohánytőzsde, Zsidótemplom-épület.

Akinek tehát az Acsev.-palotában levő kiadóhivatalunk nem esik utjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinkén eredeti áron adja fel, mely lapunk másnap számában feltétlenül meg fog jelenni.

A szerkesztésért ideiglenesen SALGÓ HENRIK felel.

Átköltözéseket

helyben és vidékre nyitott és zárt butorszallító kocsikkal felelősség mellett pontosan és olcsón teljesít:

Eliás Lipót Fia szállító

Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 16. Telefon 250 sz.

Rádió műsor.

— Romániai idő. —

PÉNTEK, április 25.

Bucuresti. 17. Könnyű és román zene. 19. Rádió-egyetem. 20. Gramofon. 21. Szimfonikus hangverseny. 21.45. Dalok és áriák. 22.15. Szimfonikus hangverseny. Köln. 21. Mozart: „Don Juan” című kétfelvonásos operája a Studióban. Utána szórakoztató és tánczene — Prága. 20.30. Wagner: Faust, nyitány. 21. Goethe: „Faust” című színművének első része. 23.20. A mai zeneszerzők 15. hangversenye. — Wien. 13. A Silvingzenekar játéka. 16.30 Gramofon. 17.40. A Mildner-négyes Welleba B-dur kvintettjét adja elő. 18.10. Fussberg kamarai Schubert- és Mendelssohn-dalokat énekel. 21. A wieni operai énekkar a capella hangversenye Schalk vezényletével. — Budapest. 10.15. Gramofonhangverseny. 1.05. Hangverseny. 5. Nagy Berta novellája: „Latinák ur találkozása a halhatatlansággal”. Felolvassa a szerző. 7.35 Gyorsírási tanfolyam. 8.20.

Halász Gyula előadása: Helyes magyarság — magyar helyesírás. 9. Zongora-hegedű-gordonka-trió. 1. Schubert: d-moll. trió. 2. Rachmaninoff: Trio élégique. Előadók: Stefániai Imre, Waldbauer Imre, Kerpely Jenő. 10.15. Fráter Lóránd-est Bevezetőt mond Molnár Imre dr. Közreműködik: Székelyvidy Ferenc dr. a m. kir. Operaház művésze- és Kőszegi Feréz. a Városi Színház művésznője. Majd: Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Britannia-színházból.

SZOMBAT, április 26.

Bucuresti. 17. Könnyű és román zene. 18.15. Könnyű zene. 19. Rádióegyetem. Történelmi, földrajzi és idegenforgalmi felolvasás. 20 Gramofon. 21. Opera-előadás. — Genova. 21. Vacsorai zene. 22. Lohár: „Luxemburg grófiája” című operettje. — Königsberg. 20. Szórakoztató zene. 21.30. Kálmán: „Bajadér” c. háromfelvonásos operettje. Utána tánczene. — Milano. 20.15. Vacsorai zene. 21.30. Opera közvetítése. Utána: Könnyű zene. — Toulouse. 20. Különböző szölk. Mű-

dalok 21. Könnyű zene. Operarészletek. 22. Operarészletek. Katonazenekar. — Wien. 13. Gramofon 16. A mesék országai vidám hangverseny az ifjuság számára. 17. A Moravetz-ezenkar játéka. 18.25. Hír az Arsenál és Huddersfield serlegrmérkőzés londoni lefolyásáról. 18.45. Könnyű zene. 19. Mikrofonriport a Bécsie-dó tavasi madárhangjáról. 20.20. Dare Mária csellóművésznő játéka. 21.05. Wilde Oszkár: „Bunbury” című vígjátéka. Utána a Pauscher-zenekar játéka. Budapest. 10.15. Orosz balajka zenekar 1.05. A m. kir. 1. honvédegyalgezerd zenekarának hangversenye. 5. „Anyák napja”. 6. A Kisfaludy Társaság irodalmi délutánya. 7. A Fejes-szalonzenekar hangversenye az Ostende-kávéházból. 7.45. A Magyar Cserkész Szövetség műsoros előadása. 8.40. A Vakokat Gyámoltó Országos Egyesület „Homeros” női és vegyeskarának hangversenye. 9.45. Engel István zongorahangversenye. 10.30. Nemzetközi boxmérkőzés. Helyszíni közvetítés. Majd: Rigó Jancsi és cigányzenekarának hangversenye a Bodó-kávéházból.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel ki-vánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézködéssre válaszolunk. Ajánlatok jellegű levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadón vatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL ▲ ▲

LEVELEZÉS.

KÖZÉPKORU uriember, csinos leány vagy fiatal asszony tartós diszkrét barátságát keresi, kit anyagilag támogatna. Választ „Tartós barátság” jel-igére e lapban jelezve kérem. 1779

ALKALMAZÁS.

CHERCHE DEMOISELLE française pour le 15 Juin aupres de mes enfants de 10 et 7 ans, Lily de Prepeliczay, Sculia Judetul Timis 1717

ÜZLETVEZETŐNEK keresünk agilis, hitelképes kereskedőt. Érdeklődni Murasan-ucca 7. délután 4 órakor.

GYAKORLOTT, jószámoló elárusítónót felvesz azonnalra az aradi Tejcsarnok, volt Karolina-ucca. 1782

REFORM-Buchhaltung Arad és környé-kére rayonképviselőt keres. Átirókönyvelés vezetésében jártas pontfekt könyvelők, jó szervezők, ügyes eladók, adják le ajánlatukat „Reform” jeligére az Aradi Közlöny kiadójába. 1787

KÖNYVELEST vállalok, Cim Str. Ciontea (Pöltzenberg-u.) No. 13. 1780

LAKÁS.

HAROMSZOBÁS modern uccai magas-földszintes lakás fürdőszobával, mellék-helyiségekkel, május elsőjére kiadó. Bulev. Carol (Erzsébet-körút) 81. 1789

EGYSZOBÁS konyhás lakás főtéren kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadó-hivatalában. 200

KÉT szoba, konyhás I-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában

KERESÉK központban teljesen külön-bejárattal, elegáns butorozott szobát für-dőszoba használattal. Transilvania Er-zséb-után. 1781

Kiadó

négy-szobás, fürdőszobás, konyhás lakás éléskamrá-val és pincével május el-sőjére a Piata Avram Iancu (v. Szabadság-tér) sarkánál. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 250

FÖTÉREN kétszobából álló helviség azonnal kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

KERTILAKÁS most renoválva főpo-tával szemben, kétszobás és egyszobás kiadó. Érdeklődés volt Batthyány-ucca 29. szám. 1784

FÖTÉREN első emeleti három nagy szobából és előszobából álló helviség, mely főleg üzleti célokra (irodának, dí-vatszalónának, szabóüzletnek stb.) rend-kívüi alkalmas, azonnal kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában

VETELES FLADAS.

BIEDERMAYER kredenc és szalóno-k, antik ágyak és éjjeli szekrények, zsúr-asztal, virágállványok, perzsaszőnye-gek, tükrök, majolika dísz tárgyak, antik órák, vitrinek, cvál alakú ebédlő asztal, fotelok, székek, ebédlő, háló, uriszoba, szalonberendezések, kitömött sas, könyv szekrények, zongorák, filé storeok, ágy terítők, fali tálak, jégszekrények, asz-talok, fali vitrinek, dísz tárgyak stb. el-adók. SALGÖNÉ bizományi üzlete, Str. Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota 1000

Rudkowski Ferenc

réz-, fémárú- és gépgyár, kazánkovács-, autójavító műhely és öntöde.

Alapítottatott 1888. Arad, Str. V. Babes 22. Telefon 439.

Vállalja bor- és gyümölcslepároló apparátok készítését, magasfokú 90—96 fok párlatra való kitünően bevált szakszerű átalakítását és javítását garancia mellett.

Gyárt: Sze-zgyári, élesztő-, vegyi, cukorka-, festő-, keményítő- és szappangyári berendezéseket, ezeknek javítását és átalakítását.

Költségvetéssel évtizedes gyakorlaton alapuló szakszerű felvilágosítással és helyszíni munkálatok elvégzésére elsőrendű szerelőkkal szívesen szolgál.

Mezőgazdasági és ipari szeszgyárak többterme-és létre való átalakítását felelősség mellett vállalja. Autógaragirozás.

Jégszekrények legolcsóbban Nagy Adolf-nál.

145 kat. holdas birtok

az aradi határban, a várostól 8 kilométernyire, közvetlen az országot mellett, kastélylyal, gazdasági épületekkel, eladó. Bővebb felvilágosi-tást nyújt: „URANUL” Irodája, városházával szemben. 1791

Legszébben végzi tavaszi ruhák vegyi tisztítását és festését HOSZPODAR, Str. Stroiescu 13.

Autógaragok tágas udvarban, villanyvilági-tással felszerelve havi 800 lejért kiadók.

Rudkowski-gyár

ARAD, Strada V. Babes (volt Kiss Ernő-ucca) 22.

Rendőrprefektura mellett. Telefon 439.

Vállalja autók szakszerű javítását. ● Ugyanott fedett és nyitott kocsimosók.

Autó- és butor-kárpitozást a legizélesebben és a legolcsóbban:

Papp Sándor

kárpitos műhelye készít.

Str. Lae Barua (Csutora-u.) 58. Meghívásra házhoz is megy

ELADÓ komplett ebédlő, háló, bronz csillár, perzsaszőnyegek, Mellinger igaz-gató Bul. Dragalina 8. Arad. 1744

CSELEDVASÁGYAK és barnára fényez-tett vaságyak eladók. Str. M. Cogălni-oceanu No 45—47. 1778

HÁLÓSZOBA kifogástalan, kárpitozott betéttel, antik secretair, garderoab, 3x4 m. új argaman szőnyeg, konyhabutor stb. eladó. Bemutatás délelőtt 9-től dél-után 4-ig csak komoly vevőknek, Rad-nai-ut. 45. 1788

KERESÉK fonott kerti garnitúrákat, harmoniumot, gyári és perzsaszőnye-geket, ezüst tárvakát és evőeszközöket, antik butorokat, komplett szobaberen-dezéseket, márkás dísz tárgyakat stb. Kivánatra házhoz is megyek. SALGÖ-NÉ bizományi üzlete, Str. Horia i. 57. Neuman-palota 1000

EGY rövid zongora eladó. Bővebbet Leuchtman, Str. N Pompiliu (Kasza) 15. 1790

TOLÓKOCSI beteg részére kerestetik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1777

ZONGORA alig használt, modern és egy valódi keleti ebédlő smyrna szőnyeg eladó Str. Bucur 19. I. em. 1785

ÜZLETEK.

ELSŐRANGU képviselőtökével és munkával társulnék. Jelige: „Részletes leírás” alatt az Aradi Közlöny kiadó-jába kérek. 1786

BORBÉLYÜZLET esetleg berendezés ol-esőn eladó. Cim az Aradi Közlöny ki-adójában. 1776

Bérbeadó főútvonalon

ipari céra is alkalmas

kávéházi, éttermi,

lakás és mel-

lékhelyiségek.

Bővebbet:

Reusz Sándor-cégnél.

Költözködések

helyben és vidékre előnyösen

és szakszerűen eszközöl:

KLEIN SÁNDOR szállító

Str. Coi. Piriol 3. Színház hátsó bej. szemben

Automobilokat

legezebben, legtar-tósabban fényez

Ducoval

Anton Szontágh.

Autó-kárpitosmunkát is vállal.

Str. Ghilba Birta 42 (volt Kórház-ucca)

(Ghila Birta 26 helyett). 1200